တော်ခရမ်းကျေးရွာအုပ်စု၊ တော်ခရမ်းကျေးရွာ
တိုက်ကြီးမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (၂၀၁၇ - ၂၀၂၁)

ပြုစုရေးဆွဲသူ
တော်ခရမ်းကျေးရွာအုပ်စု၊ တော်ခရမ်းကျေးရွာ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
တော်ခရမ်းကျေးရွာအုပ်စု၊ တော်ခရမ်းကျေးရွာ၊ တိုက်ကြီးမြို့နယ်
(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန)
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့်
ကျေးလက်နေပြည်သူများမှ ကူညီရေးဆွဲသည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

စကားချီး ၅

တော်ခရမ်းကျေးရွာအုပ်စု၊ တော်ခရမ်းကျေးရွာသယံဇာတပြန်လည်ပုံ၊ တိုက်ကြီးမြို့နယ် ၇

အပိုင်း (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ် ၈

(၁) နိဒါန်း - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၈

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၀

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၀

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျား-မ ရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၃

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၇

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၉
(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့် ကိစ္စများ ၂၀
(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၂
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၇
(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၉
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
(၁၁) စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၀
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ **၃၀**

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား
ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ
ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ
ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ
ဇယား ၈ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဇရိယာ

ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား ၂၃ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား ၂၄ ရွှေပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား ၂၅ ရွှေပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား ၂၆ ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၃ ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော ၁၂ လ အတွင်း ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု

ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား

ဇယား ၃၉ ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၂ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၆ ယာဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ
ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု
ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်း များ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၇

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်
(ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်းအထိ) ၇၀

ကိုးကားစာရင်း ၇၅

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၀/၂၀၂၁ ခုနှစ်အထိ (၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများစုနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေး ဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏာန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကိုသိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏာန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင် သောနေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏာန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏာန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

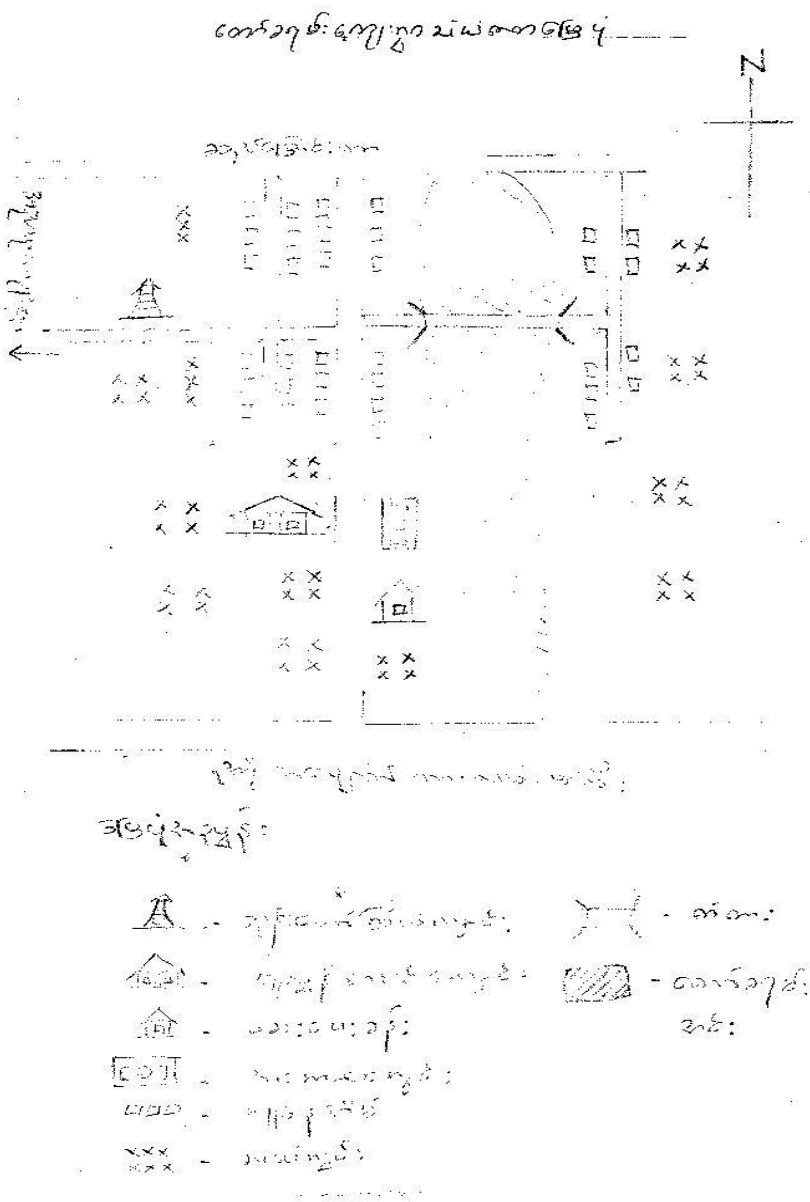
ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက် နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

သြဂုတ်လ၊ ၂၀၁၇

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
တော်ခရမ်းကျေးရွာ
တိုက်ကြီးမြို့နယ်

တော်ခရမ်းကျေးရွာအုပ်စု၊ တော်ခရမ်းကျေးရွာသယ်ဇာတပြမြေပုံ
တိုက်ကြီးမြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁။ နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းသည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံ မရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အချက်များ၊ (၅)နှစ်တာ ကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သော အရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ အဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာ အထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသော လိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စိစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်းများကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစိစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေး စီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့်လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်

သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတ အရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျေးရွာသည် ဥတို-အဖျောက်ကားလမ်းကြီး၏ ဘေးတွင်တည်ရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေးရုံးဆိုက်ရာ တိုက်ကြီးမြို့နှင့် ဆက်သွယ်သွားလာရ လွယ်ကူသည်။ ကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ ကျပန်းလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ ဒေသ၏ တစ်နှစ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန် လက်မ ၈၀ မှ ၁၀၀ ဝန်းကျင်တွင်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အသင့်အတင့် အထောက်အကူပြုသည်။ ကျေးရွာတည်ရှိရာသည် ကုန်းတွင်းပိုင်းတွင်တည်ရှိပြီး ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှုမှ ကင်းလွတ်သည်။ လယ်ယာမြေများသည် စပါး၊ ပဲ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းရန်တို့အတွက် အဓိက အားထားရာဖြစ်သည်။ ၂၀၁၅ နှင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဩဂုတ်လပိုင်းတွင် ရေလျှံမှုများ (၂)နှစ်ဆက်တိုက် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သောကြောင့် စိုက်ပျိုးထားသည့်သီးနှံများ ထိခိုက်ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုများရှိခဲ့ပြီး ရေကြီးရေလွှမ်းမိုးမှု အန္တရာယ်မှာ ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

လယ်ယာမြေ အသင့်အတင့်ရှိကြပြီး မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ကာ မြေဆီလွှာအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝသယံဇာတ မထွက်ရှိပါ။ တောင်သူအချို့မှာ မိုးကိုသာ အားထား၍ စပါးစိုက်ပျိုးကြရသည်။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် ဧက(၄၂၉)ဧက ရှိပြီး စပါးနှင့် မတ်ပဲကိုသာ အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၃၇)စုနှင့် ကျား(၂၇၁)၊ မ(၂၉၈)ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း (၅၆၉)ဦးရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ(၄.၁၅)ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင် ပျမ်းမျှ နှုန်း (၅)ဦးထက် လျော့နည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများ နေထိုင်ကြပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်သည် ကျေးရွာရှိ လူဦးရေပေါင်း၏ (၆၃.၇၉%)ခန့် ရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ကာ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသစီးပွါးရေး တိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် လျော့နည်းသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာ အဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စု(၁၁၅)စု (၈၁%)သည် ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုအဆင့်ခံယူကြပြီး၊ အိမ်ထောင်စု(၉)စု (၆.၅၇%) သည် ချမ်းသာသည့်အဆင့်၊ အိမ်ထောင်စု(၁၃) (၉.၄၈%)သည် အလယ်အလတ်အဆင့် ရှိကြသည် ဟုသတ်မှတ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ လက်လှမ်းမီမှု၊ လယ်ယာသုံး စက်ကရိ ယာပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ကျေးရွာစီးပွားရေး အနေအထားမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းသည်ဟု ပြောနိုင်သည်။ ချမ်းသာသော လယ်သမား အိမ်ထောင်စုများအပြင် အခြား လယ်သမားအိမ်ထောင်စု တို့မှာလည်း လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ ဆန်ကြိတ်စက်၊ အသေးစားအိမ်တွင်း လုပ်ငန်းများတွင်လည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက် ကြပါသည်။ ငွေချေးသော အိမ်ထောင်စုအချို့နှင့် အစိုးရဝန်ထမ်းအချို့လည်း ငွေရေးကြေးရေး အသင့်အတင့် အဆင်ပြေကြသည်။

ယင်းတို့အနက် ဆင်းရဲအဆင့်သည် ကျေးရွာတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ် ပိုင်ဆိုင်သော လယ်သမားများ၊ လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြနေသာ အိမ်ထောင်စုများ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု များပြားသော်လည်း ရာသီအလိုက် လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ လက်လီ၊ ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုးလုပ်ငန်းများ၊ ဆန်ကြိတ်စက်၊ တနိုင်တပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင် ရှာဖွေနိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများ၏ (၄၁.၂%)ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စု (၁၄)စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့၏ ၁၀% မှာ ကောက်စိုက်ပေး၊ စပါးရိတ်ပေး၊ ပျိုးနှုတ်ပေး ဖြင့် နပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြောင်း၊ (၂၉.၄%)မှာ သူတစ်ပါးထံမှ မချေးငှားဘဲ ၃ လမှ ၅ လခန့် နပ်မှန် စားသုံးနိုင်ကြောင်း၊ (၂၉.၄%)မှာ ၆ လမှ ၁၂ လအထိ သူတစ်ပါးထံမှ ချေးငှားစရာမလိုဘဲ နပ်မှန် စားသုံးနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် တွေ့ဆုံခဲ့သော အိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် အကြွေးငွေ တစ်သိန်းကျပ်မှ ငါးသိန်းကျပ်ထိ တင်ရှိနေကြသည်။

ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသည့် အိမ်ထောင်စု(၆)စုရှိပြီး ထိုအိမ်ထောင်စုများမှာ ဆင်းရဲ ကာမိသားစုဦးရေ များပြားကြသည်။ လူငယ်လူရွယ်များသည် အရက်နှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု အန္တရာယ်တို့ ရှိတတ်ကြသည်။ အလားတူ အိမ်ထောင်ဦးစီးက ကျေးရွာပြင်ပတွင် သွားရောက် အလုပ်လုပ်နေကြသော အိမ်ထောင်စု မရှိဘဲ မုဆိုးဖို၊ တစ်ခုလပ် ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု(၁)စု သည် ဆင်းရဲသည့် ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြသည်။

အခြားထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ မသန်စွမ်းသူနှင့် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုနည်း သူများဖြစ်သည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများလည်း မရှိပါ။ ကျေးရွာပြင်ပသို့ သွားရောက်ပြီး ဝင်ငွေရရှိရေး

အတွက် အလုပ်သွားရောက် လုပ်ကိုင်နေကြသည့် လူငယ်၊ လူရွယ်များသည် လိင်မှတဆင့် ကူးစက်တတ်သော ရောဂါများ၊ အရက်နှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု အန္တရာယ်တို့ ရှိတတ်ကြသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင်ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်း ကျန်းမာကြသည်။ သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါမှာ ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ပိုမိုဖြစ်ပွားမှု ရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်၊ လူရွယ်၊ သက်ကြီးပိုင်းတို့သည်လည်း တစ်ကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များ ရှိကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာမှ (၁၅)မိုင် အကွာအဝေးတွင် ရှိသည့် မြို့နယ်ဆေးရုံ၊ ဆေးဆိုင်များနှင့်လည်း လက်လှမ်းမီမှု ရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လက်နှိပ်တုံကင်၊ မော်တာသုံးတုံကင်များမှ မြေအောက်ရေကို အလွယ်တကူ ရနိုင်ကြပြီး ဝမ်းပျက်၊ ဝမ်းလျော၊ တိုက်ဖွိုက်၊ အစာအိမ်ရောင်စသော ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများ နည်းပါးကြောင်းတွေ့ရသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ ပညာရေး အဆင့်အတန်းသည် အတော်အသင့်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသားအများစုသည် အခြေခံအရေး၊ အဖတ်၊ အတွက်၊ အချက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက် အသင့်အတင့်ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ရွာထဲရှိ မူလတန်းကျောင်းတွင်တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်သည်။ သို့သော် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကျွမ်းကျင်မှုများမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးဆဲဖြစ်သည်။

(စ) ကျား-မ ရေးရာ ကိစ္စဆိုင်ရာ

ကျေးရွာတွင် ကျား-မ ရေးရာ ကိစ္စဆိုင်ရာ အနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ ကျား-မ ရေးရာဆိုင်ရာ တာဝန်ယူမှု အပိုင်းတွင်လည်း ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ စံနှုန်းများအရ ကောင်းစွာသတ်မှတ်ထားကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မအကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း ကိစ္စများ မတွေ့ ရပါ ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့် ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာ ရရှိသည်ဟု ယေဘုယျ ပြောနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် နေ့တွက်လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများက ပိုမိုရရှိကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှု တူညီသော်လည်း အမျိုးသားများက လုပ်အားခ ပိုပြီးရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီး ပါဝင်မှုတို့မှာ အလွန်လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ ကျား-မ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် ပါတ်သက်၍ အသိပညာပေးများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား-မ တန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့(၂)ဖွဲ့၊ ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့(၁)ဖွဲ့ရှိသည်။ ယင်းအဖွဲ့များအနက် ပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေးသော လူမှုရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့ဖြစ်သည့် အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့မှာ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှု အားကောင်းသည်။ နာရေးကူညီမှုအသင်းမှာ နာရေးကိစ္စအပါအဝင် ကျေးရွာ၏ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများကို တာဝန်ကျပွန်အောင် ဆောင်ရွက်ကြပြီး လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှု အားကောင်းသည်။ ကျေးရွာရှိ အဆိုပါအဖွဲ့အစည်းများမှာ တစ်ဖွဲ့နှင့် တစ်ဖွဲ့ကြားချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားတို့နှင့် ပတ်သက်၍ အသင့်အတင့် စွမ်းဆောင်ရည်ရှိကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းများ ရရှိနိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့် မတ်ပဲကို အဓိက စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါး စိုက်ဧက(၄၂၉)ဧကရှိပြီး သီးထပ်အဖြစ် မတ်ပဲ(၄၀၀)ဧကနှင့် နွေစပါး(၆၀)ဧကကို စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါး ပျမ်းမျှအထွက်နှုန်းမှာ (၆၀)တင်းနှင့် မတ်ပဲ(၁၀)တင်းနှုန်းတို့ ထွက်ရှိကြသည်။ နွေစပါး(၆၀)ဧကကို စက်တွင်းတူး၍ စိုက်ပျိုးကြသည်။

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းပြီး ကုမ္ပဏီများမှလည်း မိမိတို့၏ဆေးဝယ်ယူအသုံးပြုသော တောင်သူများကိုပင် အလေးထားကြသည်။ ထို့ပြင် တောင်သူအများစုသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အတွက် အလုပ်သမား မလုံလောက်မှု ပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီး လုပ်အားခပိုမိုပေးမှ အလုပ်သမားများကို ငှားရမ်းရရှိနိုင်ကြကာ ကုန်ကျစရိတ် မြင့်မားရသည်။ ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ရေကြီးရေလျှံမှုနှင့် အလုပ်သမားရှားပါးမှုတို့ကြောင့် တောင်သူများသည် စပါးစိုက်ရာတွင် ကြဲပက်စနစ်ကို အသုံးပြုကြသည်။ တောင်သူများသည် တခါတရံတွင် မိုးရွာသွန်းမှု မညီမျှမှုတို့ကို ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။ ရာသီဥတု မမှန်ခြင်းကြောင့် မတ်ပဲစိုက်ခင်းများတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်သော ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုကို ပိုမိုကြုံတွေ့ရပြီး ယင်းဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြသဖြင့် တောင်သူများအနေဖြင့် ထိရောက်သော ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေး အကူအညီနှင့် နည်းစနစ်ကို လိုလားနေကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ဝက်မွေးမြူသူ အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်မှာ တစ်ရွာလုံး၏ (၇.၁၄%)ဝန်းကျင်သာရှိပြီး ဒေသမှ ဝက်မျိုးကိုသာ မွေးမြူကြသည်။ ဒေသကြက်မွေးသည့် အိမ်ထောင်စုလည်း တစ်ရွာလုံး၏ (၂၅%)ခန့်ရှိပြီး ဈေးကွက်ဝယ်လိုအားရှိသည်။ ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွားတတ်သော တိရစ္ဆာန်ရောဂါများ အထူးသဖြင့် ကြက်လည်လိမ်ရောဂါသည် အဖြစ်များပြီး ရောဂါကြောင့် သေဆုံးပျက်စီးမှုများ ရှိတတ်သည်။ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုကို မြို့နယ်မွေးကုဦးစီးဌာနမှ ရရှိနိုင်သော်လည်း ဝန်ထမ်းမလုံလောက်မှုကြောင့် လွှမ်းခြုံဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှု အားနည်းသည်။ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းပိုင်းတွင်လည်း အဟန့်အတားများအနေဖြင့် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများက မွေးမြူရေး

လုပ်ငန်း တည်ထောင်တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်ရန် ချေးငွေကို အလွယ်တကူ မရရှိနိုင်ကြချေ။ ကျေးရွာထဲမှ ငွေချေးယူသူများထံမှ ချေးငှားလျှင်လည်း အတိုးနှုန်းများမှာ မြင့်မားတတ်သည်။ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရန် ရေမြေနေရာ အဆင်ပြေသောကြောင့် ငါးမွေးမြူရေးအင်း ရှိသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စား အလုပ်များ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ ဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုး၊ အစိုးရဝန်ထမ်း လုပ်ငန်းတို့ဖြစ်ကြသည်။ အခြားလုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားအလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့် အနေအထားတွင်ရှိသည်။ လက်လုပ်လက်စား အလုပ်များမှာ စိုက်ပျိုးရာသီများတွင်သာ အလုပ်အကိုင်များပြီး ကျန်အချိန်များတွင် အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ခြေကိုက်မှု နည်းပါးသည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေများပြားပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏ အလားအလာကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မြို့ပေါ်တွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းအချို့ကို ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းများရှိကြသည်။ အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ဆံပင်အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်နည်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုဘိုင်း ဖုန်းပြင်၊ ကားမောင်း၊ ဝပ်လျှော့ စသည်တို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ ဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါ သင်တန်းများနှင့် အထိအတွေ့ နည်းပါးကြသည်။ လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာအရည် အချင်းပိုင်းတွင်လည်း အနည်းငယ် နိမ့်ကျကြပြီး သင်တန်းစရိတ် အကုန်အကျခံရန်နှင့် လုပ်ငန်းထူထောင်ရန် လည်းမတတ်နိုင်ကြချေ။ ငွေကြေးအဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုအချို့သာ အပ်ချုပ်၊ စက်ပြင်စသော သင်တန်းများသို့ အခကြေးငွေ အကုန်အကျခံကာ ပို့လွှတ်သင်ကြားကြသည်။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်တတ်ခြင်းကြောင့် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓာတုမြေဩဇာ သုံးစွဲမှုများပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေး စနစ်အစား ခါတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှု များပြားသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလစတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျ မစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေး လုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

တိုက်ကြီးမြို့နယ် အနောက်ခြမ်းတွင် ၂၀၁၅ နှင့် ၂၀၁၆ မိုးတွင်းက ရေကြီးရေလွှမ်းမှု ဖြစ်ပွားခဲ့သော်လည်း သီးနှံပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု အသင့်တင့်သာရှိသည်။ ကုန်းတွင်းဒေသဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း မုန်တိုင်းဘေးအန္တရာယ်တို့ နည်းပါးသည်။ အားပျော့သော မုန်တိုင်းဝင်ရောက်မှုသာ တခါတရံ ကြုံတွေ့ရတတ်သည်။ အခါအားလျော်စွာ ကျရောက်တတ်သော မိုးခေါင်ခြင်းက သဘာဝဘေးအန္တရာယ် တစ်ရပ်အနေဖြင့် ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

(c) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှတောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသောချေးငွေကို အတိုး(၀.၇၂)ပြားနှုန်း၊ တစ်ဧက တစ်သိန်းငါးသောင်းကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး ဆယ်ဧကအတွက် ချေးယူနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် သမဝါယမအသင်းအဖွဲ့မှ ချေးငွေများကို (၁၅%)နှင့် (၂၀%) အတိုးယူပြီး (၆)လမှ (၁)နှစ်အထိ ချေးယူနိုင်သည်။ တစ်ချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ ရွာထဲမှ ငွေတိုး ချေးစားသူများထံမှ တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း(၅၀%)မှ (၈၀%)ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မိတ်ဆွေ၊ မိသားစုဝင် များထံမှ တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း (၅၀%)ခန့်ဖြင့် ချေးယူနိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာသား အများစုသည် ချေးငွေကို အကြောင်းရင်းမျိုးစုံ (ရိက္ခာ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာ ရေး) တို့အတွက် အထူးသဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာအတွက် ချေးယူကြပြီး ကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်ချက် များပြားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အကြွေးထားရှိမှု အနေအထားကို လေ့လာဆန်းစစ် ချက်အရပါဝင်သော ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများအားလုံးသည် အကြွေးယူထားကြပြီး အကြွေးငွေ တစ်သိန်းကျပ်မှ ငါးသိန်းကျပ်အထိ ချေးယူထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ထိုအိမ်ထောင် စုများ၏ ၉၇% သည် အကြွေးငွေ ငါးသိန်းအောက် ချေးယူထားပြီး ၃% သည် ငါးသိန်းအထက် ချေးယူထားကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာရှိ မူလတန်းကျောင်းကို အလျား ၆၈ ပေ၊ အနံ ၃၀ ပေ၊ အမြင့် ၁၈ ပေ အရွယ်ရှိ သွပ်မိုး၊ အုတ်နံရံကာနှင့် အင်္ဂတေအခင်း ကျောင်းဆောင်တွင် သင်ကြားပေးလျှက်ရှိသည်။ ရွာသား အားလုံးမှာ ရေးတတ်ဖတ်တတ်ကြပြီး လူဦးရေအားလုံး၏ ၁% မှာ ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးကို ရရှိထားကြသည်။ မူလတန်းအောင် ရာခိုင်နှုန်းလည်း မြင့်မားသည်။ ယခုနှစ် ကျောင်းအပ်နှံသည့် နှုန်းထားသည် ကျေးရွာရှိ မူလတန်းအရွယ်နှင့် အလယ်တန်းအရွယ်ရှိသူ အရေအတွက်ထက် ပိုနေကြောင်း တွေ့ရှိရကာ ၎င်းမှာမူလတန်းတွင် (၉)နှစ်၊ အလယ်တန်းတွင်(၁၄)နှစ်ထက်ကြီးသော ကျောင်းသားများပါရှိနေခြင်း၊ အနီးရပ်ကွက်မှ ကျောင်းသားများ တက်ရောက်နေကြခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကျောင်းတွင် ပရိဘောဂတို့ လုံလောက်ပြီး မူလတန်းပြ ဆရာမ(၂)ဦး၊ အလယ်တန်းတွင် ဆရာမ(၆)ဦးရှိသည်။ ကျောင်းတွင် တပည့်ဆရာအချိုးသည် မူလတန်းတွင် (၄၅)၊ အလယ်တန်းတွင် (၆၁)ရှိသဖြင့် ကျောင်းဆရာ/မ အင်အားလုံလောက်မှုရှိပါ သည်။ လွန်ခဲ့သော ကျောင်းဖွင့်ရာသီက မူလတန်းကျောင်းသားများအတွက် ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်များနှင့် လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်များကို နိုင်ငံတော်မှ အခမဲ့ ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်း ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသားများအတွက် ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုတို့နှင့် လက်လှမ်းမီသည်။

သောက်ရေအတွက် လက်နှိပ်ရေတုံကင်နှင့် မော်တာသုံးရေတုံကင်များ တပ်ဆင်သုံးစွဲကြပြီး လုံလောက်မှုရှိသည်။ ချမ်းသာသော အိမ်ထောင်စုများက အိမ်သာကျင်းကို အုတ်ဖြင့်ဆောက်လုပ် ထားကြပြီး ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများက ဝါးရိုင်းပတ်ဖြင့် ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသည်။ တစ်ရွာ

လုံးနီးပါး ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသဖြင့် ရေကြောင့်ဆက်စပ် ဖြစ်ပွါးတတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွါးမှုများ နည်းပါးသည်။ စာသင်ကျောင်းတွင်လည်း ကျောင်းအိမ်သာမှာ စနစ်တကျ ဆောက်လုပ်ထားပြီး ကျောင်းသူ/သားများအတွက် အသုံးပြုရန် လွယ်ကူသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့် အနေအထား သီးသန့်မရှိပေ။ သူတို့သည် ကျေးရွာရှိ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင် ဆောင်ရွက်ကြပြီး ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင်လည်း ရိုးရာအကများဖြင့် တင်ဆက်ပါဝင်ကြသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ဆောင်ရွက်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း သီးသန့်ဖော်ဆောင်ခြင်း မရှိသေးချေ။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦ - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး ထော်လာဂျီများကို အသုံးပြု မောင်းနှင်ကြသည်။ ရေလမ်းခရီး အသုံးပြုမှု မရှိဘဲ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအတွက် စက်ဘီး(၁၀၀)စီး၊ ဆိုင်ကယ်(၅၀)စီး၊ ထော်လာဂျီ(၂)စီးနှင့် ကား(၁)စီးတို့ကို အသုံးပြုလျက် ရှိကြသည်။

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီး မရရှိသေးပါ။ ကားလမ်းနှင့် နီး၍ အဆင်ပြေသော်လည်း 11 ကေဗွီ ခါတ်အားလိုင်းနှင့်လည်း (၁) မိုင်သာ ကွာဝေးပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို စျေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမီ အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ရွာသားများသည် သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်တို့ကိုလည်း ဝယ်ယူဖတ်ရှုကြပြီး တစ်ရွာလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် တယ်လီဖုန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဆက်သွယ်ရေးမှာ အတော်အသင့် ကောင်းမွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်း ဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ သို့သော် ရွာသားများသည် မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ အာမခံစနစ်ကို ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သော်လည်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ထားသူ မရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအစီအစဉ် သီးသန့် ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ ရွာသားများသည် ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူ ချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွါးခြင်း နည်းပါးသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီး မရရှိသဖြင့် ကျေးရွာသူ/သားများ အနေနှင့် အသိပညာ ဗဟုသုတ အားနည်းခြင်း၊ ကျောင်းသား/သူများအတွက် စာဖတ်ချိန်နည်းခြင်း၊ လူနေမှုအဆင့်အတန်း မြင့်မား လာရေးအတွက် အထောက်အကူပြုမှု နှောင့်နှေးနေပါသည်။

လူငယ်ပညာတတ်များရှိပြီး လူဦးရေအားလုံး၏ ၆၃.၇၉% မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ် များဖြစ်ကြသည်။ ဘွဲ့ရ အရေအတွက် အသင့်အတင့်ရှိပြီး ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများကို လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေပါသည်။

ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေး အခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ကြသော်လည်း ကျန်းမာရေး ပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများသည် စိုးရိမ်ရသော ဆေးဝါးကုသမှုအတွက်လည်း ကျေးရွာဆေးပေးခန်းသို့သွား ရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများ ခံယူနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းနှင့် ပံ့ပိုးပစ္စည်းများမှာ လက်ရှိပညာရေး အနေအထားအတွက် ကောင်းမွန်သော အဆင့်တွင် ရှိနေကြသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီဩဇာ အတော် အသင့် ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများလည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ ဆောင်ပေးနိုင်သည်။ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ စပါးနှင့် မတ်ပဲ စိုက်ပျိုးရန် အထောက်အပံ့ ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာသည် အဖျောက်-တိုက်ကြီးမှ ရန်ကုန်မြို့သို့ ကတ္တရာလမ်းဖြင့် ကူးသန်းသွားလာ နိုင်သည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သဖြင့် ကျေးရွာထွက်ကုန်များကို အချိန်မီ တင်ပို့ ရောင်းချနိုင်သည်။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးထွက်ကုန် ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ကောင်းသဖြင့် အထူးသဖြင့် နွား၊ ကြက်နှင့် ဘဲ မွေးမြူရန် အခွင့်အလမ်းသာသည်။ သို့သော် မွေး/ကုဋီးစီးဌာနမှ လိုအပ်သော နည်းပညာ ပိုင်းဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုကိုလည်း တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်သည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူး သန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှု ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမီ အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာ ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်း အချက်အလက် များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိ လယ်ယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်မှအပ အခြား သယံဇာတများ မထွက်ရှိပါ။ လယ်ယာမြေကို ထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မှာ မဖြစ်နိုင်သဖြင့် လယ်သမားများ အဖို့ အထွက်နှုန်း တိုးမြင့်အောင် အားစိုက်ရပေမည်။

ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း မရှိသော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ရေသွယ်မြောင်း တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ပြီး ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်မည့် စိုက်ဧက တိုးတက်လာစေရန် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ ထို့ပြင် ပိုးသတ်ဆေး အချို့ကိုခံနိုင်သော ဖျက်ပျိုးများသည် မတ်ပဲစိုက်ခင်းများတွင် ကျရောက်တတ်သည်။ မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုကို ရရှိနိုင်သော်လည်း ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေး ပတ်သက်၍ ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ပေးသော အစီအစဉ် မရှိသေးပါ။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်း ကျင့်သုံးနိုင်ရေးအတွက် အထောက်အပံ့များ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ငွေတိုးပေးသူများရှိသော်လည်း အတိုးနှုန်းမှာ မြင့်မားတတ်သည်။ ဘဏ်များ မှ ကျေးရွာအရောက် ဝန်ဆောင်မှုပေးသော စနစ်လည်းမရှိဘဲ ချေးငွေလိုအပ်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ စီးပွားရေးဘဏ်၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်များမှ ငွေချေးရန် စာရွက်စာတမ်း လိုအပ်ချက်များ ဖြည့်စွက်ရာတွင် အခက်အခဲ ကြုံတွေ့ရတတ်သည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှု ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း မရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန် ရရှိရေးအတွက် အကန့်အသတ် ရှိနေပါသည်။ ဒေသတွင်လည်း အိမ်တွင်းမှု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအတွက် ကုန်ကြမ်း၊ တတ်သိပညာ၊ အထိအတွေ့တို့ အားနည်းပါသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့်ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

က.၁) ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာလူထုသည် ကျေးရွာမီးလင်းရေးကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျောင်းသား/သူများအား ပညာရေး ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်သော လူသားဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည် နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေရမည်။

က.၂) ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာလူထုသည် ကျေးရွာအဝင် မြေသားလမ်းအား ကွန်ကရစ်လမ်းအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

က.၃) ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာလူထုသည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများ ဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာ အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မားလာမှုမှတဆင့်၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှု ယန္တရား တိုးတက်လာစေရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော် နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါ အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

ခ.၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးငွေ၊ နည်းပညာနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ ရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေများရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။ အလားတူပင် ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာများ ထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနည်း ပညာသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းတက်ထားသူများက တဖန် ကျေးရွာတွင်ရရှိထားသော နည်းပညာများကိုမျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။

ခ.၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ယိုနှင့် မုန့်လုပ်နည်း၊ ဆံပင်ညှပ်၊ စက်ပြင်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်စသော သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော သင်တန်းသားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် သင်တန်းသားများအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွါးရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။

ခ.၃) ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်း၏ ခြံစည်းရိုးကာရံပြီး မူကြိုကျောင်းတစ်ကျောင်း ဆောက်လုပ်ခြင်းဖြင့် ကလေးငယ်များ၏ အရည်အချင်း တိုးမြင့်လာရေးအတွက်လည်း ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ဘာသာရပ်အလိုက် ကျွမ်းကျင်မှုပြည့်ဝသော ဆရာ/မ ခန့်ထားရရှိရေး တို့အတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ခ.၄) ကျေးရွာတွင်းလမ်းနှင့် ကျေးရွာ၏ အခြေခံအဆောက်အဦများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ တချိန်တည်းတွင် ကျေးရွာအဆောက်အအုံများကို အသုံးပြု စီမံခန့်ခွဲ၊ ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းကိုလည်း တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြု လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှု စွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းအားပေး ဆောင်ရွက်မည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီ ဖြေရှင်းပေးရမည့် ကိစ္စများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာန ဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်

ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ် ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပံ့မှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန် အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင်အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရေး၊

ကျေးရွာတွင် စပါးအပြင် မတ်ပဲကို သီးထပ်အဖြစ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများအတွက် သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်ခြင်းသည် အဓိကပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဖျက်ပိုးထိရောက်စွာ နှိမ်နှင်းရေးအတွက် နည်းစနစ်ရရှိရေး လိုအပ်သည်။ ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများ ရသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ ရောင်းချသည့် ပုဂ္ဂလိကအရောင်းဆိုင်များကို မှီခိုအားထားမှု ပိုများသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြကာ တောင်သူများအတွက် သီးနှံပျက်စီးမှုနှင့် ဝင်ငွေလျော့နည်းမှု ဖြစ်စေသည်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်၍ နည်းပညာသင်တန်း များပေးရန် လိုအပ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို ကျေးရွာအထိပေးနိုင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ နည်းပညာ အသုံးပြုပုံများ အပါအဝင် ပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေး နည်းပညာအသစ်ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီးများအတွက် လိုအပ်သောချေးငွေရရှိရန် စနစ်များပြောင်းလဲ ချမှတ်သင့်သည်။ အထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့် အသေးစား လုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက် များပြားသည့် ချေးငွေလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သမဝါယမအသင်းဖွဲ့စည်းထားခြင်း မရှိသေးသဖြင့် မြို့နယ်သမဝါယမအသင်းက ချေးငွေလိုအပ်သူ ရွာသားများအတွက် ချေးငွေအစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစား စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင်း အသေးစားစက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့် အမြတ်အစွန်းများရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့တွင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းပညာ၊ ဈေးကွက်၊ သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမီမှုတွင် အားနည်းပါသည်။ ကျေးရွာတစ်ခုလုံး၏ အမျိုးမျိုး ကွဲပြားနေသော လုပ်ငန်းများ(ကုန်ထုတ်ခြင်း၊ စက်မှု၊ လက်မှုလုပ်ငန်း)အတွက် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရေး ထောက်ပံ့ခြင်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန် ခက်ခဲပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာမှ အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် လုပ်ငန်းသစ်များ ယခုအခါ အဆင်သင့် မတွေ့ရသေးပါ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး အထောက်အကူပြုအဖွဲ့ တစ်ခုထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့် စီမံခန့်ခွဲရေးအောက်တွင် ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တစ်ချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးရေးဝန်ထမ်းအချို့ ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ မြို့နယ်ဒေသမှ သည် ကျေးရွာအထိလိုအပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုံလောက်သောရန်ပုံငွေလည်း ရှိရပါမည်။

(င) ကျေးလက်ဈေးဆောက်လုပ်ရေး

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက် ဈေးမရှိပါ။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထား နားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလ အတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်မှု ဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမခံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့်ကာလက ဖော်ထုတ်၊ ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့ကြသည့် စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှပြည့်စုံမှု မရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်တာကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲ ထားနိုင်ကြသော်လည်း ငါးနှစ်တာ ကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများ မပေါ်ပေါက်ပါ က အနည်းနှင့်အများဆို သလို ပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ပဲ နောက်ထပ်တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။

ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မူဘောင် အတွင်း နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို စီစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ် ဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီး အုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း(Functional classification)ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများ အတွက် သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)သည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေး အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း(Functional classification) ဝန်ကြီး ဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍ အပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classifi - cation) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့် ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီ အစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များ အစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန် လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက် လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ -

ကဏ္ဍ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	အဆင့်	စီမံကိန်းအကြောင်းအရာ ဖော်ပြချက်
လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး	ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့် မီးမလင်းသေးသောကြောင့် ကျေးရွာလုံးကျွတ် လျှပ်စစ်မီးလင်းအောင် ဆောင်ရွက်ရေး။	၁၀၀	၁	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်း၍ မြို့နယ်လျှပ်စစ်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး လျှပ်စစ်မီး အမြန်လင်းအောင် ဆောင်ရွက်မည်။
အခြေခံအဆောက်အဦ	ကျေးရွာတွင်းလမ်းအား ကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း။	၈၂	၂	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ပြင်ပအကူအညီများထံ တောင်းခံခြင်း၊ ကျေးရွာလမ်း ကော်မတီဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာတွင်းလမ်းအား ကွန်ကရစ်လမ်း ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည်။
အသိပညာဖွံ့ဖြိုးရေး	ကျေးရွာတွင်းစာကြည့်တိုက် ဆောက်လုပ်နိုင်ရေး။	၇၇	၃	• ကျေးရွာတွင်အသိပညာဗဟုသုတ တိုးတက်စေရန် စာကြည့်တိုက် တည်ဆောက်ရန်အတွက် မြို့နယ်ဌာနများသို့ အကူအညီ တောင်းခံဆောင်ရွက်သွားမည်။
စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာ ဗဟုသုတ ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်လာစေရေး။	၇၆	၄	• စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ ဆက်သွယ်မှုရရှိရန် ဈေးကွက်နှင့်သတင်း ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်မှု ပြုလုပ်ခြင်း၊ မျိုးကောင်း မျိုးသန့်ထုတ်လုပ်ရေး နည်းပညာသင်တန်း၊ စပါး အထွက်တိုး နည်းပညာသင်တန်း(ပိုးမွှားနှင့်ရောဂါ) ဈေးကွက် ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန် ဈေးကွက်သို့ တက်လှမ်းခြင်း၊ ရိတ်သိမ်း ခြွေလှေ့စက်များ ငှားရမ်းနိုင်ရန် ပဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

ကဏ္ဍ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံကိန်းအကြောင်းအရာ ဖော်ပြချက်
စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ	အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း များပြားလာစေရေး တစ်နိုင်တစ်ပိုင်လုပ်ငန်း (စက်ချုပ်၊ စက်ပြင်၊ ဝပ်လျော့နှင့် အခြားလုပ်ငန်းများ) ထူထောင်ပေးနိုင်ရေး။	၇၂	၅	• နည်းပညာသင်တန်းများနှင့် ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေး သုတများ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် လုပ်ငန်းများ ထူထောင်ပေးနိုင်ရေး။

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထား ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားများကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက် (Project)	ဦးစား ပေး အဆင့်	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁
၁	ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့် မီးမလင်းသေးသောကြောင့် ကျေးရွာလုံးကျွတ် လျှပ်စစ်မီးလင်းအောင် ဆောင်ရွက်ရေး။	၁	✔				
၂	ကျေးရွာတွင်းလမ်းအား ကွန်ကရစ် ခင်းခြင်း။	၂	✔	✔			
၃	ကျေးရွာတွင်း စာကြည့်တိုက် ဆောက်လုပ်နိုင်ရေး။	၃			✔	✔	
၄	စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာ ဗဟုသုတ ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်လာစေရေး။	၄	✔	✔	✔	✔	
၅	အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ပြားလာစေရေး တစ်နိုင်တစ်ပိုင်လုပ်ငန်း(စက်ချုပ်၊ စက်ပြင်၊ ဝပ်လျော့နှင့် အခြားလုပ်ငန်းများ) ထူထောင်ပေးနိုင်ရေး။	၅	✔	✔	✔	✔	✔

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖေါ်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ် ဂျက်ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့များ အစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျတ် အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေး ဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက် ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖေါ်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့
၁	ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့် မီးမလင်းသေးသောကြောင့် ကျေးရွာလုံးကျွတ် လျှပ်စစ်မီးလင်းအောင်ဆောင်ရွက်ရေး။					
၂	ကျေးရွာတွင်း လမ်းအားကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း။					
၃	ကျေးရွာတွင်း စာကြည့်တိုက်ဆောက်လုပ်နိုင်ရေး။					
၄	စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာဗဟုသုတ ကျွမ်းကျင်မှုများတိုးတက်လာစေရေး။					
၅	အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများပြားလာစေရေး တစ်နိုင်တစ်ပိုင်လုပ်ငန်း (စက်ချုပ်၊ စက်ပြင်၊ ဝပ်လျော့နှင့် အခြားလုပ်ငန်းများ) ထူထောင်ပေးနိုင်ရေး။					

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်းတွင်ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်

နိုင်ရန်ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာ အသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေး အရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာ လယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသောဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့များကို လည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူ ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာ အသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက် ရပါမည်။ လယ်သမား အဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြု လမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ် ေဘာက်လုပ်ရေးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာ ဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ ရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား ဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက် ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖေါ်ပြ ထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့က တာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့ခွဲ၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာန က တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် တာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့ခွဲကိုဦး ဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ် များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံး

ပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေ ကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ် ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်း များသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့ခွဲအား တာဝန်အပ်နှင်း ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ် လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့် အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့်လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍အားလုံး ပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်း အကောင်အထည်ဖော်သော နည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်း၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုတို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို(၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း လုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီ အသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် မိမိတို့၏စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်းများဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် အဖွဲ့နှင့် အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာကို ရွာလူထု အစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့မှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များ အပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲ များ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံစာပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂-၃ မျက်နှာခန့် ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းအကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေး တင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူ များထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက် များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦးကာလတွင် အချိန်ပိုင်း အလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်း ဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့ အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ (ဂ)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(ဂ) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(ဂ.ဂ) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (ဂ) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %
ဂ နှစ်အောက်	၂နို့စို့အရွယ်	၂	ဂ	၃	ဂ.၅၃%
ဂ နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	ဂ၈	၂၄	၄၂	၇.၃၈%
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	ဂ၉	၂၆	၄၅	၇.၉ဂ%
၉ နှစ်အထက်မှ ဂ၅ နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၃၃	၂၈	၆ဂ	ဂဂ.၇၂%
ဂ၅ နှစ်အထက်မှ ၆ဂနှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	ဂ၇၆	ဂ၈၇	၃၆၃	၆၃.၇၉%
၆ဂ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၂၃	၃၂	၅၅	၉.၆၇%
စုစုပေါင်း လူဦးရေ - ၅၆၉		**၂၇ဂ**	**၂၉၈**	**၅၆၉**	**ဂဂဂ%**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု - ဂ၃၇		**တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ - ၄.ဂ၅**			

ရင်းမြစ်... (ဂ) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း(ဂ၃၇)စုနှင့် ကျား(၂၇ဂ)ဦး၊ မ(၂၉၈)ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း(၅၆၉)ဦးရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှ(၄.ဂ၅)ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏တစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၅)ဦးထက် လျော့နည်းပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်သည် ကျေးရွာရှိ လူဦးရေပေါင်း၏ (၇ဂ%)ခန့်ရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ကာ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသစီးပွားရေး တိုးတက်အောင်စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။

(ဂ.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ဂ.၂.ဂ) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အိမ်ထောင်စု	အဓိက အလုပ်အကိုင်		မိသားစုဝင် လုပ်အား	တွဲဖက် လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
			%				
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄၈	၃၅%		၅၂		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား	၅၀	၁၆.၅%		၅၆		
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း						
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား						
၃	**ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း						
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား						
၄	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း						
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား						
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					၁	(ဆန်စက်)
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား						
၆	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း						
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား						
၇	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း						
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား						
၈	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၀.၇%		၁		(ဆိုင်ကယ်ပြင်)
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီ						

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အိမ်ထောင်စု	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
			%		မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလိုက် အလုပ်သမား						
၉	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း						
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား						
၁၀	**လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၈	၅.၈%		၈	၃	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား						
၁၁	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း						
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား						
၁၂	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း						
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား						
၁၃	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း						
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား						
၁၄	**အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း						
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား						
၁၅	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း						
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား						
၁၆	**ပညာရေး**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း						

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အိမ်ထောင်စု	အဓိက အလုပ်အကိုင်		မိသားစုဝင် လုပ်အား	တွဲဖက် လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
			%				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					၇	
၁၇	**ကျန်းမာရေး**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း						
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား						
၁၈	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း						
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား						
၁၉	**အိမ်များတွင် အင်္ဂါလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း						
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၃၀	၂၁.၉%		၃၅		
၂၀	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies, etc.,)**						
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း						
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					၇	
	စုစုပေါင်း	၁၃၇	**၉၉.၉%**		၁၅၂	၁၁	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း အသင့်တင့်ရှိသော အိမ်ထောင်စုမှာ(၄၈)စုရှိကာ မိသားစုဝင် လုပ်အား(၅၂)ယောက်နှင့် ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား၊ ကျပန်း လုပ်ကိုင်သူ အိမ်ထောင်စု(၅၀)စုရှိကာ မိသားစုဝင်လုပ်အား(၅၆)ဦး ရှိပါသည်။ ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းတွင် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ(၁)ဦးရှိပါသည်။ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေးတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူအိမ်ထောင်စု(၁)စုရှိပြီး မိသားစုဝင်လုပ်အား(၁)ဦး ရှိပါသည်။ လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေးတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူအိမ်ထောင်စု(၈)စု ရှိပြီး မိသားစုဝင်လုပ်အား(၈)ဦးနှင့် တွဲဖက်လုပ်ကိုက်သူ(၃)ဦးရှိပါသည်။ ပညာရေးတွင် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ(၇)ဦး ရှိပါသည်။ အိမ်များတွင် အင်္ဂါလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သောလုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်သူ အိမ်ထောင်စု(၃၀)စုရှိပြီး မိသားစုဝင်လုပ်အား(၃၅)ဦးရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၂.၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၄၀၀၀	၃၀၀၀	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၄၀၀၀	၃၀၀၀	
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား	၄၀၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀	၂၀၀၀	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား					
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား					
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား					
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား					
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	၇၀၀၀	၄၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀	
၉	ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူစသည်)	နေ့စား					
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား					

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး၊ ငါးပိ/ငါးခြောက် လုပ်ငန်းနှင့် လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းတွင် လုပ်ကိုင်ကြသော အမျိုးသားများနှင့် အမျိုးသမီးများ၏ လုပ်အားခမှာ အမျိုးသားများက ပိုမိုရရှိကြသည်။ လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှု တူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများက လုပ်အားခ လျော့နည်းပြီးရကြသည်။ နေ့စားလုပ်

အားခမှာ ဝမ်းစာမဖူလုံမှုကြောင့် အခြားကျေးရွာများ၊ မြို့ရွာများတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်နေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၃) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၄၉၂	သင့်	မရ	-
ယာမြေ /တောင်ယာ	-	-	-	-
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၂	သင့်	မရ	-
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း	၃၅	သင့်	မရ	-
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း	-	-	-	-
ရွှေပြောင်းတောင်ယာမြေ	-	-	-	-
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	၇၇	သင့်	မရ	-
စားကျက်မြေ	-	-	-	-
ပလပ်မြေ	-	-	-	-
အခြား	-	-	-	-
စုစုပေါင်း	**၆၀၆**	**-**	**-**	**-**

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ရေရှိသည့် နေရာအမျိုးအစား-ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်မြေဧက (၆၀၆)ဧကရှိပြီး မြေဆီလွှာအရည်အသွေး အသင့်အတင့်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	လက်လှမ်းမမီ
အခြား ရင်းမြစ်များ	မရှိ	လက်လှမ်းမမီ
အခြားသဘာဝရင်းမြစ်		
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	နည်း	ခက်
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	သင့်	လွယ်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှု မရှိသလောက်နည်းပါးသည်။ သဘာဝတိရစ္ဆာန် နည်းပါးရခြင်းမှာ ရေကြီးခြင်း၊ ဖမ်းဆီးခြင်း၊ ပစ်ခတ်စားသောက်ခြင်းကြောင့် နည်းပါးရပါသည်။ နွားစာများမှာကို လယ်ယာကွင်းမှ ရရှိပါသည်။ သဘာဝဆေးဘက်ဝင်အပင် အနည်းငယ်ကိုသာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၃၀-၂၀ ဧက	၂၀-၁၀ ဧက	၅-၃ ဧက	-
အိမ်အခြေအနေ	တိုက်ခံ	သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ထောင်	သွပ်မိုး၊ ထရံကာ	ခနိမိုး၊ ထရံကာ
လုပ်ငန်းသုံး ကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှု	လက်တွန်းထွန်စက်၊ ခြွေလှေ့စက်	လက်တွန်းထွန်စက်	လှည်း	-
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ဖုန်း၊ ဆိုင်ကယ်	ဖုန်း၊ ဆိုင်ကယ်	ဆိုင်ကယ်	-
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	လယ်	လယ်	ကျပန်း	ကျပန်း
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	-	-	-	-
အိမ်ထောင်စု - ၁၃၇	**၉ (၆.၅၇%)**	**၁၃ (၉.၄၈%)**	**၁၁၁ (၈၁.၀၂%)**	**၄ (၂.၉၂%)**

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာရှိ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုတွင် အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု(၉)စု (၆.၅၇%)၊ အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စု(၁၃)စု (၉.၄၈%)၊ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု(၁၁၁) စု(၈၁.၀၂%)နှင့် အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု(၄)စု (၂.၉၂%) ရှိပါသည်။ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုတွင် လက်တွန်းထွန်စက်၊ ခြွေလှေ့စက်များရှိပြီး အလယ်အလတ် အိမ်ထောင်စုတွင် လက်တွန်းထွန်စက် သာရှိပါသည်။ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှုတွင် အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုနှင့် အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စုတွင် ဆိုင်ကယ်၊ ဖုန်းများကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး အဓိက စီးပွားရေးမှာ လယ်ယာလုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများက ကျပန်းလုပ်ကိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၁၄	၄၁.၂%	ကောက်စိုက်ပေး၊ စပါးရိတ်ပေး၊ ပဲနှုတ်ပေး စားသောက်
၃ လနှင့် ၆ လအောက်	၁၀	၂၉.၄%	မိသားစုအချင်းချင်း ချေးငှားစားသောက်
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ	၁၀	၂၉.၄%	စိုက်ဘဏ်နှင့် သမချေးငွေများသာချေးယူ

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး(၂)နပ် စားနိုင်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ (၃)လအောက် အိမ်ထောင်စု(၁၄)စု၊ ၃ လနှင့် ၆ လအောက် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်(၁၀)စုနှင့် ၆ လမှ ၁၂ လအထိ (၁၀)စု ရှိပါသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်	-	-	-
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	-	-	-
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၆		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	၁		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	-		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု(၆)စု၊ မိသားစုဦးရေများပြီး ဆင်းရဲသော မုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု(၁)စု ရှိပါသည်။ အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်	ရေကြီးရေလျှံခြင်း
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ)	လတ်	မရှိပါ။
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့်	နှစ်စဉ်မြစ်ရေကြီးခြင်း
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	တခါတရံ
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	နိမ့်	အသင့်အတင့်
၆	မုန်တိုင်း	နိမ့်	ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါး
၇	ငလျင်	နိမ့်	ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါး
၈	မီးဘေး	နိမ့်	ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါး
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	နိမ့်	ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါး
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါး
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	လတ်	ထင်းလောင်စာအဖြစ် အသုံးပြုခြင်း
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါး
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါး
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	မရှိပါ။
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	နိမ့်	မရှိပါ။
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု	နိမ့်	မရှိပါ။
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	မရှိပါ။
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲစသည်	လတ်	တိုက်ကြီးမြို့နှင့် (၉)မိုင် ဝေးကွာသည်။
၁၉	အခြား	နိမ့်	မရှိပါ။

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် ရေကြီးရေလျှံမှု အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ ရေရရှိသော်လည်း မြေယာတိုးချဲ့ရန် မရှိသောကြောင့် စပါးအထွက်နှုန်းများ နည်းပါးသည်။ နှစ်စဉ်ရေကြီးမှုများ ကြုံတွေ့ရပါသည်။ မိုးခေါင်ခြင်းမှာ တခါတရံ ကြုံတွေ့ရပါသည်။ ရေကြီးခြင်းနှင့် ခါတုပိုးသတ်ဆေးများသုံးစွဲခြင်းကြောင့် မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှုများ ဖြစ်ပေါ်သည်။ ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတရှိသောကြောင့် တီဘီရောဂါကာကွယ်နိုင်ပါသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	နိမ့်	အသိပညာဗဟုသုတရှိခြင်း
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	လတ်	ဆွေမျိုးများ၏ အထောက်အပံ့ရရှိသောကြောင့် တခါတရံ ပင်ပန်းစွာ လုပ်ကိုင်ရခြင်း
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	လတ်	အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ရှားပါးခြင်း
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သောအိမ်ထောင်စု/ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	နိမ့်	မရှိပါ။
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	နိမ့်	မရှိပါ။
၆	မတော်တဆမှု ဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	မရှိပါ။
၇	ပြည်တွင်းနေရပ် စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်း ခံရသူများ (IDP)	နိမ့်	မရှိပါ။
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	နိမ့်	မရှိပါ။
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	မရှိပါ။
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	လတ်	အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ရှားပါးခြင်း
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	နိမ့်	မရှိပါ။
၁၂	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	မရှိပါ။
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	မရှိပါ။
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	နိမ့်	မရှိပါ။
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	နိမ့်	မရှိပါ။
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	နိမ့်	မရှိပါ။
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	နိမ့်	မရှိပါ။
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	နိမ့်	မရှိပါ။
၁၉	ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ	နိမ့်	မရှိပါ။
၂၀	ကားသမား	နိမ့်	မရှိပါ။
၂၁	အခြား	နိမ့်	မရှိပါ။

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် လူငယ်များ အသိပညာဗဟုသုတရှိသောကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုမရှိပါ။ ဆွေမျိုးများ၏ အထောက်အပံ့ရရှိသည့် အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသား အိမ်ထောင်စုများတွင်လည်း ထိခိုက်နိုင်သည့် အခက်အခဲ မရှိပါ။ အလုပ်အကိုင် ရှားပါးခြင်းကြောင့် မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသား တောင်သူများ အခက်အခဲ ရှိပါသည်။ အလုပ်အကိုင် ရှားပါးခြင်းကြောင့် လက်လုပ်လက်စားများနှင့် ကျပန်းလုပ်ကိုင်သူများလည်း အခက်အခဲ ရှိပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်း သူများ (၄/၅)	စွမ်း ဆောင် နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	လူငယ်အဖွဲ့	၂	၂၀	၁၅	၃၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်း	၄	၆
၂	ဂေါပကအဖွဲ့	၂	၁၀	-	၁၀	ဘာသာရေး	၄	၆

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။

(၇) သင့် - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

(၈) ညံ့ (အားနည်း) - ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လူငယ်အဖွဲ့နှင့် ဂေါပကအဖွဲ့ဟူ၍ အဖွဲ့(၂)ဖွဲ့ရှိပါသည်။ လူငယ်အဖွဲ့တွင် ကျေးရွာ၏ လူမှုရေး၊ သာရေး၊ နာရေး၊ အလှူ၊ မင်္ဂလာပွဲ၊ ကထိန်ပွဲများ သီတင်းကျွတ်မီးထွန်းပွဲများတွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲကြပြီး ကူညီပေးကြသည်။ ဂေါပကအဖွဲ့ဝင်များကလည်း ကျေးရွာ၏ ကထိန်ပွဲ၊ ပဋ္ဌာန်းပွဲ ကျေးရွာ၏ ဘာသာရေးများကို ပါဝင်ကူညီပေးကြပါသည်။

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁			
၂			
၃			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ မရှိပါ ။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၈၃	၆၀.၅၉%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၅	၃.၆၅%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၁၄	၁၀.၂၁%	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၂၀	၁၄.၅၉%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၁၅	၁၀.၉၄%	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		**၁၃၇**	**၉၉.၉၈%**	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု(၈၃)စု (၆၀.၅၉%)၊ ၂.၅ ဧကအောက် အိမ်ထောင်စု(၅)စု (၃.၆၅%)၊ ၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ အိမ်ထောင်စု(၁၄)စု (၁၀.၂၁%)နှင့် ၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧကကြား အိမ်ထောင်စု(၂၀)စု (၁၄.၅၉%)၊ ၁၂.၅ ဧကအထက် အိမ်ထောင်စု (၁၅)စု (၁၀.၉၄%)ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ/ ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တန္နစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်	-	-	-	-
၂	ရေလွှဲဆည်	-	-	-	-
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	-	-	-	-
၄	အဝီစိတွင်း	၁	၅၀	ရာသီအလိုက်	ရှိ
၅	လက်ဝင် ရေတွင်း	-	-	-	-
၆	စိမ့်စမ်းရေ	-	-	-	-
၇	ချောင်းရေ	-	-	-	-
၈	အခြား	-	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် နွေစပါးစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ နွေစပါးစိုက်ပျိုးရာတွင် ဆည်ရေများမရှိသည့်အတွက် အဝီစိတွင်း တူးကာ ဧက(၅၀)လောက် စိုက်ပျိုးရပါသည်။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း	သီးနှံထွက်မှု	သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့် ကာလ	သွင်းအားစု လိုအပ်ချက်	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု	မှတ်ချက်

	စိုက်ဧက	ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ	(နှိမ့်/လတ်/မြင့်)	(နှိမ့်/လတ်/မြင့်)	
မိုးစပါး	၄၂၉	တင်း	၄၀	၅၀	၆၀	ဇွန်	စက်တင်ဘာ	လတ်	လတ်	
နွေစပါး	၆၀	တင်း	၄၀	၅၀	၆၀	နိုဝင်ဘာလ	ဧပြီလ	လတ်	လတ်	
မတ်ပဲ	၄၀၀	တင်း	၅	၆	၁၀	ဇန်နဝါရီ	ဧပြီလ	လတ်	လတ်	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စုစုပေါင်း မိုးစပါးစိုက်ဧက (၄၂၉)ဧက စိုက်ပျိုး၍ အနည်းဆုံး(၄၀)နှုန်း ထွက်ရှိ၍ အများဆုံး(၅၀)တင်း၊ ပျမ်းမျှ(၆၀)တင်း၊ ဇွန်လမှ စက်တင်ဘာလအထိ စိုက်ပျိုးပါသည်။ နွေစပါး(၆၀)ဧကခန့်ကို အဝီစိတွင်းတူး၍ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ အနည်းဆုံး(၄၀)တင်း၊ အများဆုံး(၅၀)တင်းနှင့် ပျမ်းမျှ(၆၀)တင်း ထွက်ရှိပါသည်။ မတ်ပဲစိုက်ဧက (၄၀၀)တွင် အနည်းဆုံးမှာ(၅၀)တင်း နှုန်းထွက်၍ အများဆုံး(၅၀)တင်းနှင့် ပျမ်းမျှ(၆၀)တင်း ထွက်ရှိပါသည်။ သွင်းအားစု လိုအပ်ချက်မှာ အလယ်အလတ်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာဌာနရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူအရေအတွက်	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
	တစ်ဦးချင်းပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ		
ထွန်စက်	-	-	-	-	-	-	-
လက်တွန်းထွန်စက်	၂၁	-	-	-	-	-	-
အစေ့ချ ကိရိယာ	-	-	-	-	-	-	-
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	-	-	-	-	-	-	-
ရိတ်သိမ်းစက်	-	-	-	-	-	-	-
ခြွေလှေ့စက်	၄	-	-	-	-	-	-
ရေစုပ်စက်	-	-	-	-	-	-	-
ခြေနင်းရေတင်စက်	-	-	-	-	-	-	-
မြက်ရိတ်စက်	-	-	-	-	-	-	-
အခြား	-	-	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် လက်တွန်းထွန်စက်(၂၁)ဦးသာရှိပါသည်။ လယ်ယာလုပ်သူများပြားသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု နည်းပါးခြင်းကြောင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် အခက်အခဲရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းခွင်တွင် စက်ကိရိယာ ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်သူများမှာ လယ်တစ်ဧက တစ်လွှာထွန်ယက်ပါက ကျပ် ၁၃၀၀၀ အထိ ပေးချေရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာသူ၊ သားများမှာ ဝင်ငွေလျော့နည်းကာ အမြတ်ငွေ နည်းပါးကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ (စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီဩဇာ)	တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း မရှိပါ။
ရေရင်းမြစ်	မရှိပါ။
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ	နွားချေးကိုသာ အသုံးပြုခြင်း
အော်ဂဲနစ်/ဓာတု ပိုးသတ်ဆေး	လက်လှမ်းမီမှု ရှိပါသည်။
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ သမဝါယမဘဏ်မှလည်း ချေးငွေရရှိပါသည်။
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	လက်လှမ်းမီမှုရှိပါသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	လက်လှမ်းမီမှု ရှိပါသည်။
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	ကျေးရွာအထိ ကုန်သည်များ လာရောက်ဝယ်ယူပါသည်။
အခြား	မရှိပါ။

ရင်းမြစ်...(၁)ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂)သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် ပိုင်ဆိုင်သော လယ်မြေများမှာ မြေဆီဩဇာအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သော်လည်း စိုက်ပျိုးမြေလုံလောက်မှု မရှိပါသည်။ မြေဆွေးအဖြစ် နွားချေးကို အသုံးပြုပါသည်။ သီးနှံအထွက်တိုးရန် ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကို ဆိုင်များတွင် ဝယ်ယူနိုင်သောကြောင့် လက်လှမ်းမီမှု ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာတွင်လည်း လက်လှမ်းမီမှုရှိပါသည်။ ပိုးသတ်ဆေး၊ မြေဩဇာကိုလည်း အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှုတွင် ကုန်သည်များသည် ကျေးရွာထိလာရောက် ဝယ်ယူရသောကြောင့် ဈေးနှိမ်၍ ဝယ်ယူကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်မှု	မရရှိပါ။
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	ရေကြီးခြင်း၊ ဓါတုဆေးဝါးသုံးစွဲမှုများခြင်း
ငွေကြေးအရင်းအနှီး ရရှိနိုင်မှု	ပုံစံ(၇)ရှိမှသာ ချေးငွေရရှိ
စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ အချိန်မီရရှိ အသုံးချနိုင်မှု	လက်လှမ်းမီမှု မရှိပါ။
လုပ်သားရှားပါးမှု (ကျွမ်းကျင်သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	လုပ်သားရှားပါးသည်။
ရေရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှု	မရရှိပါ။
စိုက်ပျိုးရေ မလုံလောက်မှု	မရရှိပါ။
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	စပါး၊ ပဲထွက်နှုန်း ကျဆင်းခြင်းများ ကြုံတွေ့ရ
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	ကုန်သည်များ ကျေးရွာအထိ လာရောက်ဝယ်ယူခြင်း
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	လက်လှမ်းမီမှု မရှိပါ။
အခြား	မရှိပါ။

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် သီးနှံများ တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရန်အတွက် လယ်ယာမြေလုံလောက်စွာ မရနိုင်ပါ။ ရေကြီးခြင်း၊ ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများ သုံးစွဲခြင်းကြောင့် မြေဆီလွှာ ပျက်စီး၍ သီးနှံထုတ်လုပ်ရန် စိုက်ဘဏ်မှ ပုံစံ(၇)ရှိသော လယ်မြေများသာ ချေးငွေရရှိသည်။ ငွေကြေးလက်လှမ်းမမီသောကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများကို အချိန်မီ ဝယ်ယူအသုံးမချနိုင်ပါ။ လုပ်သားရှားပါးသည်။ ရေမရရှိပါ။ ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါများ ကျဆင်းခြင်းကြောင့် စပါး၊ ပဲ အထွက်နှုန်း နည်းပါးသည်။ ကုန်သည်များသည် ကျေးရွာအထိ လာရောက်ဝယ်ယူသည့်အတွက် အဆင်ပြေပါသည်။ နည်းပညာအကူအညီ လက်လှမ်းမီမှု မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား	၃၅	၁၁၄	လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံးရန်

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
နို့စားနွား	-	-	-
မြင်း	-	-	-
ကျွဲ	-	-	-
မြည်း	-	-	-
လား	-	-	-
ဆိတ်	-	-	-
သိုး	-	-	-
ဝက်	-	-	-
ကြက်	၈၃	၁၂၀	တနိုင်တပိုင် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူထား
ဘဲ	-	-	-
နွားနောက်	-	-	-
အခြား	-	-	-
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်	-	-	-
ပုဇွန်ကန်	-	-	-
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	-	-	-
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-	-	-
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-	-	-
အခြား	-	-	-

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ခိုင်းနွားမွေးမြူသော အိမ်ထောင်စု(၃၅)စု (၁၁၄)ကောင်၊ ကြက်မွေးမြူသော အိမ်ထောင်စု(၈၃)၊ (၁၂၀)ကောင်ကို တနိုင်တပိုင် စီးပွားဖြစ် မွေးမြူထားကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	လယ်မြေမှ ရရှိပါသည်။
ရေရရှိမှု	လုံလောက်ပါသည်။
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	အခြားကျေးရွာမှ ရရှိပါသည်။
ချေးငွေ	သီးသန့်ချေးငွေ မရှိပါ။
သွင်းအားစု ဈေးကွက်	အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ဝန်ဆောင်မှု စျေးကွက်	ကျေးရွာအထိ လာရောက်ဝယ်ယူပါသည်။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ကျေးရွာအထိ လာရောက်ဝယ်ယူပါသည်။
အိမ်ခြံဝန်းအတွင်း မြေနေရာလုံလောက်မှု	တနိုင်တပိုင် မွေးမြူရန် လုံလောက်ပါသည်။
အခြား	မရှိပါ။
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	-
ချေးငွေ	-
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	-
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	-
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	-
အခြား	-

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် နွားစာကျွေးရန်အတွက် စားကျက်မြေမှာ ရှားပါးသောကြောင့် လယ်ကန်သင်းရိုးမှ နွားစာရိတ်ယူပါသည်။ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ရေလုံလောက်စွာ ရရှိပါသည်။ မျိုးတိရစ္ဆာန်များကို အခြားကျေးရွာများမှ ဝယ်ယူရပါသည်။ သွင်းအားစု စျေးကွက်အတွက် တိရစ္ဆာန်များကို အလွယ်တကူ ရရှိပါသည်။ ထုတ်ကုန်စျေးကွက်တွင် ကုန်သည်များ ကျေးရွာအထိ လာရောက် ဝယ်ယူသည့်အတွက် အဆင်ပြေပါသည်။ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရန်အတွက် အိမ်ခြံဝန်းအတွင်း လုံလောက်မှုရှိပါသည်။

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	ချေးငွေမရရှိပါ။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	တခါတရံ ကျရောက်သည်။
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	မရှိပါ။
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုင်စင်/လေလံလက်လှမ်းမီမှု	လက်လှမ်းမီမှု မရှိပါ။
အခြား	မရှိပါ။
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	-
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	-
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... (၁)ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂)မြို့နယ်မွေး/ကုဋီးစီးဌာန၊ မြို့နယ်ငါး လုပ်ငန်းဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ချေးငွေလုံ လောက်စွာ မရရှိပါ။ ကူးစက်ရောဂါများ တခါတရံ ကျရောက်ပါသည်။ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ် လုပ်မှုအတွက် နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများလည်း မရရှိပါ။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း/ အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နှိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့်ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ် လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	-	-	-	-
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	၁	၃	၁	လတ်
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး	-	-	-	-
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	-	-	-	-
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်း များပြင်ဆင်ရေး	-	-	-	-
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပင်၊ အလှ ပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင် တန်းပေးသူ)	-	-	-	-
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	၈	၈	-	လတ်
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	-
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး	-	-	-	-
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)	-	-	-	-
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ	-	-	-	-
၁၂	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ	-	-	-	-

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေ အတွက်	ဝန်ထမ်း/ အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့်ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်
	(အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
၁၃	ပညာရေး	-	၇	-	လစဉ်ဝင်ငွေရှိ
၁၄	ကျန်းမာရေး	-	-	-	-
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ	-	-	-	-
၁၆	အိမ်များတွင် အင်္ဂါးလိုက်လုပ်သူများ နှင့်အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ	-	၃၀	-	နိမ့်
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများ တွင်လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ-UN, INGOs, Companies. etc.,)	-	၇	-	(လတ်) စားနိုင်သောက်နိုင်
	စုစုပေါင်း အသက်မွေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	**၉**	**၅၅**	**၁**	

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း မဟုတ်သော အခြား လုပ်ငန်းများမှာ လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်သူ(၁၅)ဦး ဆရာ/ဆရာမ (၃)ဦးရှိပါသည်။

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃-က) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ဆရာ/ဆရာမ	ကျေးရွာတွင် ဆရာ/ဆရာမ ရှိပါသည်။
ကုန်စုံဆိုင်	အဆင်ပြေပါသည်။ ပုံမှန်ဝင်ငွေ ရရှိပါသည်။
ဆန်စက်	ပုံမှန်ဝင်ငွေရှိပြီး အဆင်ပြေသည်။

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူများမှာ ကျောင်းဆရာ/ဆရာမများရှိသည့်အတွက် ကျေးရွာရှိ ကျောင်းသူ/သားများ အဆင်ပြေပါသည်။ လယ်ယာလုပ်ကိုင်သူများသည်လည်း ခေတ်မီစက်ကိရိယာများကို အသုံးပြုခြင်း ကြောင့် အဆင်ပြေချောမွေ့ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ဇယား (၂၃-ခ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ကုန်စုံဆိုင်	ပုံမှန်ဝင်ငွေရရှိသော်လည်း လမ်းမကောင်းသောကြောင့် ကုန်များ ဝယ်ယူရာတွင် အခက်အခဲရှိခြင်း။
ဆန်စက်	လျှပ်စစ်မီး မရှိ၊ မီးစက်ဖြင့် အသုံးပြုရသောကြောင့် အခက်အခဲရှိခြင်း။

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် လုပ်သားရှားပါးသည့်အတွက် အခက်အခဲများ ရှိပါသည်။

(၂.၃) ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ

(၂.၃.၁) ရွှေပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	ရွှေပြောင်းလုပ်သား တစ်ဦးအနည်းဆုံး ရှိသောအိမ်ထောင်စု	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
၂	ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင် သောကျေးရွာရှိ လူဦးရေ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
၃	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	၆ လ အထိ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	၁၂ လ အထိ	၇	-	-	-	၂၅	၂၉	၅၄	-	-	-
	၁၂ လ အထက်	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် အခြားဒေသသို့ ပြောင်းရွှေ့လုပ်သား တစ်ဦးအနည်းဆုံးရှိသောအိမ်ထောင်စု(၇)စုရှိပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အခြားဒေသသို့ သွားရောက်သူများမှာ ပြည်တွင်း၌ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူ မိန်းကလေး(၂၉)ဦးရှိပါသည်။ အမျိုးသားများမှာ (၂၅)ယောက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ရှားပါးခြင်းကြောင့် အခြားဒေသသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၂.၃.၂) ရွှေပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၅၄
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	-
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	-
၄	အခြား	-

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင် ရှားပါးခြင်းကြောင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် အခွင့်အလမ်း ဝင်ငွေရှာဖွေရန် သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူ (၅၄)ဦးရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၃.၃) ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၅၄	၃၉.၄%	-	✓	-
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)	-	-	-	-	-
	- ဘဏ်	-	-	-	-	-
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	✓	-	-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်	-	-	-	-	-
	-ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	-	-	-	-	-
	- ဘဏ်နှင့် လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	-	-	-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့် လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု (၅၄)ဦး ရှိပါသည်။ လူကြုံဖြင့် ငွေလွှဲပို့ကြပါသည်။

(၂.၄) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	တိုက်ကြီးဈေး (၁၅)မိုင်	ရန်ကုန် (၆၅)မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	မော်တော်ကား၊ ဆိုင်ကယ်	မော်တော်ကား၊ ရထား
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်မှု	အမယ်စုံ	အမယ်စုံ
ဈေးအခြေခံ အဆောက်အဦနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	ဈေးရုံ(၂၄)ရုံ ဈေးဆိုင်ခန်း(၉၆၇)ခန်း	အလွန်ကောင်း

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာမှ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေမှာ ရွာနှင့် အနီးဆုံးဈေးသည် တိုက်ကြီးဈေးဖြစ်၍ (၁၅)မိုင်ခန့် ကွာဝေးပါသည်။ အကြီးစားဈေးကွက်မှာ ရန်ကုန်ဖြစ်၍ ကျေးရွာနှင့် (၆၅)မိုင် ကွာဝေးသည်။ ဈေးသို့ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်းမှာ ဆိုင်ကယ်၊ ကား၊ ထော်လာကျီဖြင့် သွားလာကြသည်။ ကုန်စည်အမျိုးအစားများမှာ အမယ်စုံ ဖြစ်ပါသည်။ အနီးဆုံးဈေး၏ အခြေခံအဆောက်အဦမှာ (၂၄)ရုံရှိပြီး (၉၆၇)ခန်းရှိပါသည်။ အကြီးစားဈေးကွက်၏ အခြေအနေမှာ အလွန်ကောင်းမွန်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း(လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်)	အစိုးရဘဏ်	(၆)လ	(၀.၇၂) ပြား	မလို	ပုံစံ(၇)မရှိလျှင် ချေးငွေမရပါ။
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	သမဘဏ်	(၆)လ	(၁.၅၀) ပြား	မလို	အသင်းဝင်မဟုတ်လျှင်မရပါ။
ပုဂ္ဂလိက အသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍ	-	-	-	-	-
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေချေးအစီအစဉ်	-	-	-	-	-
ငွေချေးပေးသူ	-	-	-	-	-
အပေါင်ဆိုင်	-	-	-	-	-

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း(လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	-	-	-	-	-
အခြား	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသော အဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်သမားများမှာ ပုံစံ(၇)ရှိမှသာ စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်ချေးငွေရရှိပါသည်။ သမဘဏ်မှလည်း ချေးငွေရရှိပါသည်။ အသင်းဝင် မဟုတ်လျှင် မရရှိပါ။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	မြင့်	ဓါတ်မြေသြဇာ အလွန်အကျွံ သုံးစွဲခြင်း
အပင်မျိုးစိတ်များ	လတ်	ထင်းအဖြစ် သုံးစွဲခြင်း
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	လတ်	မှိုရောဂါကျရောက်ခြင်း
ရေရင်းမြစ်	လတ်	အဝီစိတွင်းများမှ ရရှိခြင်း
ငါးမျိုးကွဲများ	မြင့်	ဆေးချခြင်း၊ ဓါတ်တိုခြင်း
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	လတ်	ဘဏ္ဍရီလျော့တိုက်ဖမ်းခြင်း
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	မြင့်	အမှိုက်များကို စည်းကမ်းတကျ မစွန့်ပစ်ခြင်း

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် ဓါတုမြေသြဇာများ သုံးစွဲခြင်းကြောင့် မြေသြဇာများ ပျက်စီးနိုင်ပါသည်။ လှိုင်မြစ်ဘေးတွင် နေရခြင်းကြောင့် နှစ်စဉ်မြစ်ရေကြီးခြင်းများ ကြုံတွေ့ရပါသည်။ ရေကြီးခြင်းကြောင့် အပင်မျိုးစိတ်များ ပျက်စီးဆုံးရှုံးရပါသည်။ ရာသီဥတုဖေါက်ပြန်၍ ဖျက်ပိုးများကျရောက်ပြီး စပါးအထွက်နှုန်းနည်းပါသည်။ အဝီစိတွင်းများရှိ၍ သောက်သုံးရေ လုံလောက်ပါသည်။ ရွာပါးတိရစ္ဆာန်များအား လူများမှ ဖမ်းဆီးခြင်း၊ ဘဏ္ဍရီလျော့တိုက် ဖမ်းဆီးခြင်းတို့ကြောင့် အခြားတိရစ္ဆာန်များ မျိုးကွဲများလည်း ပြုန်းတီးရကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက်လူဦးရေ၏ %
စာမတတ်သူဦးရေ	၁၀	၁၂	၂၂	၄.၆၁%
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး	၃	-	-	၀.၆၃%
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ	၃၆	၅၃	၈၉	၁၈.၆၆%
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၁၆	၁၂၂	၂၃၈	၄၉.၈၉%
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၄၈	၅၃	၁၀၁	၂၁.၁၇%
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၅	၉	၁၄	၂.၉၃%
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၄	၆	၁၀	၂.၀၉%
၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း	**၂၂၂**	**၂၅၅**	**၄၇၇**	**၉၉.၉၈%**

ရင်းမြစ် ...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် စာမတတ်သူဦးရေမှာ (၂၂)ဦး (၄.၆၁%)ရှိပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးမှာ (၃)ဦး (၀.၆၃%)၊ မူလတန်းမပြီးဆုံးသည့် လူဦးရေမှာ(၈၉)ဦး (၁၈.၆၆%)၊ မူလတန်းပြီးဆုံးသည့် လူဦးရေမှာ(၂၃၈)ဦး (၄၉.၈၉%)၊ အလယ်တန်းပြီးဆုံးသည့် လူဦးရေမှာ (၁၀၁)ဦး (၂၁.၁၇%)၊ အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသည့် လူဦးရေမှာ(၁၄)ဦး (၂.၉၃%)၊ တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူဦးရေ (၁၀)ဦး (၂.၀၉%)ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် ပညာတတ် ဘွဲ့ရ အလွန်နည်းပါးကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၁၉	၂၆	၄၅	၁၀၀%
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၃၃	၂၈	၆၁	၁၀၀%
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	-	-	-	-
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ	-	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် ကျောင်းတက်နှုန်းမှာ မူလတန်း(၅-၉)နှစ် (၄၅)ဦး (၁၀၀%)၊ အလယ်တန်း(၁၀-၁၄)နှစ် (၆၁)ဦး (၁၀၀%)ရှိပါသည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ရှားပါးခြင်းကြောင့် အထက်တန်းကျောင်းတက်နှုန်း နည်းကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	**မူလတန်းကျောင်း**					
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ကျေးရွာတွင်းရှိ					
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်					
စာသင်ကျောင်း အရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊ အမြင့်)	အလျား(၆၈')၊ အနံ(၃၀') အမြင့်(၁၈')					
အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊ အုတ်၊ တမံသတင်းကောင်း					
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ (လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ) နှင့် ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	မရှိ					
ကျောင်းအာဟာရ တိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရ အမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)	မရှိ					
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	-	၉	၉			
ကျေးရွာခန့်	-	-	-			

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိပြီး ခြေလျင်သွားရပါသည်။ ကျောင်းဆောင် အရည်အသွေး ကောင်းမွန်မှုရှိပြီး ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများ လုံလောက်မှု မရှိပါ။ အာဟာရတိုက်ကျွေးမှု လည်းမရှိဘဲ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေမှာလည်း ကောင်းမွန်မှု မရှိပါ။ ဆရာ/ဆရာမ အင်အား (၉)ဦး ရှိပြီး အင်အားလုံလောက်မှု ရှိပါသည်။ လွန်ခဲ့သော ကျောင်းဖွင့်ရာသီက မူလတန်းကျောင်း သားများအတွက် နိုင်ငံတော်မှ ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် ကျောင်းဝတ်စုံများ အခမဲ့ ပံ့ပိုးပေးခဲ့ပါသည်။

(၂.၇.၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	**ရှင်းလင်းချက်**
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	(၉)ဦး
တပည့် - ဆရာ အချိုး	လုံလောက်မှု ရှိပါသည်။
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိပါ။
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	မရှိပါ။
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	နိုင်ငံတော်မှ အခမဲ့ ထောက်ပံ့ပေးသည်။
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	ရှိပါသည်။
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	လက်လှမ်းမီမှု မရှိပါ။
မိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းကဏ္ဍ	ဆရာကန်တော့ပွဲ၊ ဆုပေးပွဲ၊ စုံညီပွဲတော်များ ပြုလုပ်ခြင်း

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် ဆရာ/မ(၉)ဦးရှိပြီး ကျောင်းသားနှင့် ဆရာ အချိုးညီမျှမှု ရှိပါသည်။ မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ် မရှိပါ။ ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာများ ပြည့်စုံမှုမရှိပါ။ ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှုသော မိသားစုများလည်း ရှိပါသည်။ အားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု မရှိပါ။ ကျောင်းတွင် ဆရာကန်တော့ပွဲ၊ စုံညီပွဲတော်၊ ကျောင်းဆုပေးပွဲများ ကျင်းပကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၈.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပျံနှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက်/သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောခြင်း	-	✓	-	ကျန်းမာရေးအသိရှိခြင်း
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	-	✓	-	ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း
၃	ငှက်ဖျား	-	✓	-	တောသွားလာမှုမရှိခြင်း
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	-	-	✓	မရှိပါ။
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	-	-	✓	မရှိပါ။
၆	တီဘီ	-	-	✓	မရှိပါ။
၇	ဆီးချို	-	✓	-	အဆီ၊ အစိမ့်၊ အချို အလွန်စားသုံးခြင်း
၈	သွေးတိုး	-	✓	-	အငန်နှင့် အဆီကို အလွန်စားသုံးခြင်း
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)	-	✓	-	ဆေးလိပ်သောက်ခြင်း
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	-	-	✓	မရှိပါ။
၁၀	အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါ များ	-	-	✓	မရှိပါ။

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အဖြစ်များသော ရောဂါများမှာ သွေးတိုးရောဂါဖြစ်ပါသည်။ အခြားရောဂါများမှာ ကျန်းမာရေး အသိပညာရှိခြင်း၊ ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၈.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂)လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှုန်းမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂)လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှုန်းမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	အဆုတ်ရောဂါ	✓	-	ကျန်းမာရေးဌာနမှ လအလိုက် စီမံချက်ဖြင့် ဆေးထိုးခြင်း
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင်အသားဝါ	✓	-	။
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	✓	-	။
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလအတွင်း)	✓	-	။
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	✓	-	။
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ် ဆေးထိုးနှုန်းမှု	✓	-	။
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	✓	-	။
၈	အာဟာရ ပညာပေး အစီအစဉ်	✓	-	ကျောင်းများတွင်မှတ်တမ်းပြုစု

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် လစဉ် ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိခင်များနှင့် ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေး၊ ဝက်သက်ကာကွယ်ဆေး၊ ဆုံဆို့ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသားရောင်အသားဝါ ရောဂါများအတွက် တစ်နှစ်လျှင်(၂)ကြိမ် ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးပါသည်။ အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှုအတွက် စာသင်ကျောင်းများတွင် မှတ်တမ်းပြုစုထားကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၈.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင်(လုံ လောက်မှု ရှိ/မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း များ(လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	ရွာတွင်း	မရှိ	ကျန်းမာရေးမှူး - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ - ကြီးကြပ် (၁) - ကြီးကြပ် (၂) - တိုင်းရင်းဆေးကု - အရပ်လက်သည် -	မလုံလောက်ပါ။	

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင်(လုံ လောက်မှု ရှိ/မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း များ(လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	(၁)မိုင်	မရှိ	ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး - သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ - ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင် -	မလုံလောက်ပါ။	
မြို့နယ် ဆေးရုံ	တိုက်ကြီး (၁၅)မိုင်	ရှိ	ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး - သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ - ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင် -	လုံလောက်ပါသည်။	
ဆေးဆိုင်	တိုက်ကြီး (၁၅)မိုင်	-	ဆေးဝါးကျွမ်းကျင် သူ	လက်လှမ်းမှီမှု -- ဆေးဝါး -- သိုလှောင်ပုံစနစ် -- အအေးခန်းစနစ် --	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင်းမှ တိုက်နယ်ဆေးရုံသို့(၁)မိုင် ကွာဝေးပါသည်။ အခန်းကုတင် လုံလောက်မှုမရှိပါ။ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း ဆရာဝန်(၁)ဦး၊ သူနာပြု(၃)ဦး၊ သားဖွား ဆရာမ (၅)ဦး၊ အရံသားဖွားဆရာမ (၈)ဦးရှိပါသည်။ မြို့နယ်ဆေးရုံသည် (၁၅)မိုင်ကွာဝေး၍ အခန်းကုတင် လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာမှ ဆေးဆိုင်နှင့် (၁၅)မိုင် ကွာဝေးကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၉) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	-	-	-	-	-	-
အဝီစိတွင်း/စက်တပ်	၁	ကောင်း	✓	✓	✓	-
အဝီစိတွင်း/တုံကင်	၁၂၀	ကောင်း	✓	✓	✓	-
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	-	-	-	-	-	-
မြစ်/ချောင်း	-	-	-	-	-	-
ရေကန်	-	-	-	-	-	-
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	-	-	-	-	-	-
အခြား	-	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြဓမ္မပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေရရှိရန်အတွက် အဝီစိတွင်း/စက်တပ်(၁၂) လုံးနှင့် အဝီစိတွင်း/တုံကင်(၁၂၀)လုံး ရှိသဖြင့် နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း ရေလုံလောက်မှုရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၉.၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၁၂၀	ကျန်းမာရေးအတွက် ယင်လုံအိမ်သာ အသုံးပြု၊ အချို့မှာ အိမ်ခြံဝန်းတစ်ခုအတွင်း၌ စုပေါင်းသုံးစွဲခြင်း
ကျင်းအိမ်သာ	-	-
မြေပေါ် အိမ်သာ	-	-
တောထိုင်	-	-
စုစုပေါင်း	**၁၂၀**	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးအတွက် အိမ်ထောင်စု(၁၂၀) ယင်လုံအိမ်သာကို သုံးစွဲပါသည်။ အချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ အိမ်ခြံဝန်းတစ်ခုအတွင်း၌ ယင်လုံအိမ်သာ စုပေါင်းသုံးစွဲခြင်းကြောင့် ဝမ်းပျက်၊ ဝမ်းလျော ရောဂါများမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၀) ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

စဉ်	ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	ကျေးရွာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီး တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	✓		လူမှုရေးအဖွဲ့
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	✓		ရွာတွင်းလမ်းဖို့ရာတွင် တစ်ရွာလုံး စည်းစည်းလုံးလုံးဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ		✓	အုပ်ချုပ်ရေးကောင်းမွန်ခြင်း
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု	✓		တီဗွီ၊ ရေဒီယိုမှ တဆင့် အသိပညာပေး အစီအစဉ်များကို သိရှိရခြင်း
၅	အခြား (ရှိလျှင်)	-	-	မရှိပါ။

ရင်းမြစ်...(၁)အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂)ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဘာသာရေး၊ သာသနာရေး၊ သာရေး၊ နာရေးများတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် ရွာလုံးကျွတ် စည်းစည်းလုံးလုံး ညီညီညွတ်ညွတ်တိုင်ပင်၍ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေး ကောင်းမွန်သောကြောင့် အကြမ်းဖက်မှုများ မရှိဘဲ ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှု ဆိုင်ရာများအတွက် တီဗွီ၊ စာအုပ်၊ စာပေများမှ အသိပညာ ဗဟုသုတများ ရရှိ ကြောင်း လည်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၁) အခြေခံအဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	ဆိုး	-	-	✓	(၁)မိုင်
ချဉ်းကပ်လမ်း	၃	ကောင်း	-	-	✓	-
ရွာချင်းဆက်လမ်း	-	-	-	-	-	-
အခြား	-	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း - ၃

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာရှိ ရွာတွင်းလမ်းသည် မြေသားလမ်းဖြစ်၍ အလွန်ဆိုးရွားပါသည်။ တစ်နှစ်ပတ်လုံး အသုံးပြုရပါသည်။ လမ်းအရှည်မှာ (၁)မိုင် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာ ချဉ်းကပ်လမ်းသည် ကတ္တရာလမ်းဖြစ်၍ ကောင်းမွန်ပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး အသုံးပြုရကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတားအမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	-	-	-	-	-
ကွန်ကရစ်တံတား	-	-	-	-	-
ကြိုးတံတား	-	-	-	-	-
ရေပြွန်	-	-	-	-	-
အခြား	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် တံတားမရှိပါ။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	-	-	-	-
ပင်လယ်ရေကြောင်း	-	-	-	-
အခြား	-	-	-	-

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ - လှေ၊သမ္ဗာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သင်္ဘော

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်း မရှိပါ။

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ	လှေ၊သမ္ဗာန်	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ထော်လာကျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	-	-	၁၀၀	၅၀	၂	၁	-	-

ရင်းမြစ်...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတွင် အသုံးပြုရသော စက်ဘီး (၁၀၀)စီး၊ ဆိုင်ကယ်(၅၀)စီး၊ ထော်လာဂျီ(၂)စီးတို့ဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၂) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲ (ရှိ/မရှိ)
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	-	-	-
ဆိုလာစနစ်	၂၂	ကောင်း	အခက်အခဲရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-	-	-
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	-	-	-
လေစွမ်းအင်	-	-	-
ဇီဝလောင်စာ	-	-	-
အခြား	-	-	-

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီး ရရှိသော အိမ်ထောင်စု မရှိပါ။ ဆိုလာသုံးစွဲသော အိမ်ထောင်စု(၂၂)စုရှိ၍ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး ကောင်းမွန်သော်လည်း မီးအားမပြည့်သည့် အခက်အခဲများရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၆၀	၁၅	၆၀	၂	-

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် တယ်လီဖုန်းများမှတဆင့် ဆက်သွယ်ကြပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးလည်း ကောင်းပါသည်။ ကျေးရွာတွင် တီဗွီ၊ ရေဒီယို၊ စလောင်းများမှတဆင့် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာများရရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	တီဗွီ၊ ရေဒီယို၊ အားကစားကွင်းများရှိသည်။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ဆောင်ရွက်မှု ရှိပါသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ဆောင်ရွက်မှု ရှိပါသည်။
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	ခြင်းကွင်းနှင့် ဘောလီဘောကွင်း ရှိပါသည်။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု ရှိပါသည်။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းကြပါသည်။
စာကြည့်တိုက်၊ အင်တာနက် စသည်များအား လက်လှမ်းမီမှု	တယ်လီဖုန်း၊ တီဗွီများမှတဆင့် သတင်းကြည့်၍ ဗဟုသုတ ရှာကြပါသည်။

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် တယ်လီဖုန်းများမှတဆင့် သတင်းအချက်အလက်များကို ဆက်သွယ်ရှာဖွေကြပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ဈေးကွက် အခြေအနေနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများ ရေဒီယို၊ တီဗွီများမှတဆင့် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာများကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၅) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမီမှု	တာဝါတိုင်ရှိပါသည်။ လက်လှမ်းမီမှုရှိပါသည်။
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	လက်လှမ်းမမီပါ။
လူထုအခြေပြု သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအစဉ်	မရှိပါ။
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	ရဲစခန်းသို့ ဆက်သွယ်မှု လွယ်ကူပါသည်။
အခြား	မရှိပါ။

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးတာဝါတိုင်များနှင့် လက်လှမ်းမီမှု ရှိပါသည်။ အာမခံလုပ်ငန်းများကိုလည်း လက်လှမ်းမီမှု ရှိပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များလည်း တစ်ခါတစ်ရံသာ ရှိတတ်ပါသည်။ ကျေးရွာသားများအတွက် ရဲစခန်းများမှ နယ်ထိန်းလုံခြုံမှုရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၅.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ် /သာမန်	-	-	-	-

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

မှတ်ချက် - စိုးရိမ် = ၁၊ သာမာန် - ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် လူကုန်ကူးမှု၊ ခိုးမှု၊ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု၊ အကြမ်းဖက်မှုများ မရှိသလောက် ရှားပါးပါသည်။ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုကြောင့် အေးချမ်းစွာရှိကြောင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

တော်ခရမ်းကျေးရွာအုပ်စု၊ တော်ခရမ်းကျေးရွာအတွင်းရှိ လက်ရှိပညာသင်ယူနေသော ကျောင်းသားဦးရေစာရင်း

စဉ်	အိမ်ထောင်ဦးစီးအမည်	မူလတန်း		အလယ်တန်း		အထက်တန်း		တက္ကသိုလ်		ပေါင်း	မှတ်
		ကျား	မ	ကျား	မ	ကျား	မ	ကျား	မ		
၁	ဦးမျိုးဇော်	၁	-	-	-	-	-	-	-	၁	
၂	ဦးမျိုးကို	-	၁	-	-	-	-	-	-	၁	
၃	ဦးသန်းထိုက်စိုး	-	၂	-	-	-	-	-	-	၂	
၄	ဦးသက်နိုင်ထူး	၂	-	-	-	-	-	-	-	၂	
၅	ဦးစိုးလွင်	၁	-	၁	-	-	-	-	-	၂	
၆	ဦးဟိန်းလင်းဇော်	-	-	-	၁	-	-	-	-	၁	
၇	ဦးမျိုးနိုင်	-	-	-	၁	-	-	-	-	၁	
၈	ဦးဆန်းလွင်	-	-	-	-	၁	-	-	-	၁	
၉	ဦးမျိုးနိုင်	၁	-	-	၁	-	-	-	-	၂	
၁၀	ဦးမြင့်နိုင်	၁	၁	-	-	-	-	-	-	၂	
၁၁	ဦးအောင်စိုးထွန်း	-	၁	-	-	-	-	-	-	၁	
၁၂	ဦးဌေးလွင်	၁	-	၁	၁	-	-	-	-	၃	
၁၃	ဦးမြစိုး	၁	၁	-	၁	၁	-	-	-	၄	

၁၄	ဦးစိန်ကုလား	-	-	၁	၁	-	-	-	-	၂	
၁၅	ဦးသံချောင်း	-	-	၁	-	-	-	-	-	၁	
၁၆	ဦးတင်ငွေ	-	-	-	-	၁	-	-	-	၁	
၁၇	ဦးမင်းမင်းဦး	-	-	-	-	-	၁	-	-	၁	
၁၈	ဦးလှမိုး	၁	-	-	-	-	-	-	-	၁	
၁၉	ဦးလှမျိုး	-	၂	-	-	-	-	-	-	၂	
၂၀	ဦးအောင်ကျော်မိုး	၁	-	၁	-	၁	-	-	-	၃	
၂၁	ဦးအောင်ဝင်း	-	-	၁	-	-	-	-	-	၁	
၂၂	ဦးမင်းမင်းစိုး	-	၁	၁	-	-	-	-	-	၂	
၂၃	ဦးရွှေလှ	-	-	၁	-	-	-	-	-	၁	
၂၄	ဦးအောင်မြင့်စိုး	-	၁	-	-	-	-	-	-	၁	
၂၅	ဦးဝင်းတင်	-	၁	-	-	-	-	-	-	၁	
၂၆	ဦးကျော်ဇင်လတ်	-	၁	-	-	-	-	-	-	၁	
၂၇	ဦးသိန်းဌေး	-	-	၁	-	-	-	-	-	၁	
၂၈	ဦးခိုင်ငွေး	-	-	-	-	၁	-	-	-	၁	
၂၉	ဦးသိန်းတန်	၁	-	-	-	၁	-	-	-	၂	
၃၀	ဦးသောင်းအေး	-	-	-	-	၁	-	-	-	၁	
၃၁	ဦးခင်မောင်သိန်း	-	-	-	-	-	၁	-	-	၁	
၃၂	ဒေါ်ဖြူဖြူအောင်	-	-	၁	-	-	-	-	-	၁	
၃၃	ဦးထွန်းထွန်းဦး	-	-	-	-	-	၁	-	-	၁	

တော်ခရမ်းကျေးရွာအုပ်စု၊ တော်ခရမ်းကျေးရွာ
အိမ်ထောင်စုဓနအဆင့် သတ်မှတ်ခြင်း

စဉ်	အိမ်ထောင်ဦးစီးအမည်	အဆင့်
၁	ဦးခိုင်ငွေး	၁
၂	ဦးသိန်းတန်	၁

စဉ်	အိမ်ထောင်ဦးစီးအမည်	အဆင့်
၃၁	ဒေါ်ဖြူဖြူအောင်	၃
၃၂	ဒေါ်ခင်ထွေးရီ	၃

၃	ဦးမြသိန်း	၁
၄	ဦးမြင့်ဇော်ဦး	၁
၅	ဦးသန်းနိုင်	၁
၆	ဦးလှရှိန်	၁
၇	ဦးသိန်းလွင်	၁
၈	ဒေါ်ကျင်ထွေး	၁
၉	ဦးမြင့်အောင်	၁
၁၀	ဦးမျိုးနိုင်ဦး	၁
၁၁	ဦးတင်ကြည်	၂
၁၂	ဦးကျော်ဇင်လတ်	၂
၁၃	ဦးကျော်ကျော်အောင်	၂
၁၄	ဦးအောင်မြင့်ထွန်း	၂
၁၅	ဦးအောင်မြင့်စိုး	၂
၁၆	ဦးစိန်ကုလား	၂
၁၇	ဦးမင်းမင်းဦး	၂
၁၈	ဒေါ်ခင်မာလွင်	၂
၁၉	ဦးသန်းလှိုင်	၂
၂၀	ဦးသိန်းတန်	၂
၂၁	ဦးထွန်းရီ	၂
၂၂	ဦးညွန့်ဝင်း	၂
၂၃	ဦးရွှေကို	၂
၂၄	ဦးဝင်းဇော်	၃
၂၅	ဦးကျော်ဇေယျ	၃
၂၆	ဦးသက်ပိုင်	၃
၂၇	ဦးရဲထက်ဦး	၃
၂၈	ဦးသောင်းအေး	၃
၂၉	ဦးခင်မောင်သိန်း	၃
၃၀	ဒေါ်အေးအေးမာ	၃

၃၁	ဦးစိုးမြင့်	၃
၃၂	ဦးတင်ထွေး	၃
၃၃	ဦးထွန်းထွန်းဦး	၃
၃၄	ဦးမျိုးနိုင်	၃
၃၅	ဦးစိုးမိုးကျော်	၃
၃၆	ဦးအေးငြိမ်း	၃
၃၇	ဦးတင်လှ	၃
၃၈	ဒေါ်လှမြင့်	၃
၃၉	ဦးဝင်းတင်	၃
၄၀	ဦးဝင်းကျော်ကျော်	၃
၄၁	ဦးဝင်းဇော်ဇော်	၃
၄၂	ဦးသန်းဝေ	၃
၄၃	ဦးမြတ်မင်းအောင်	၃
၄၄	ဦးအောင်နိုင်ထွန်း	၃
၄၅	ဦးလှကြည်	၃
၄၆	ဒေါ်မြင့်မြင့်	၃
၄၇	ဦးသိန်းဌေး	၃
၄၈	ဦးသီဟဇော်	၃
၄၉	ဦးအောင်ကျော်မိုး	၃
၅၀	ဦးအေးလွင်	၃
၅၁	ဒေါ်ခင်ရီ	၃
၅၂	ဦးအောင်ဝင်း	၃
၅၃	ဦးမင်းမင်းစိုး	၃
၅၄	ဦးလင်းလင်းထွန်း	၃
၅၅	ဦးစိုးမြင့်	၃
၅၆	ဦးဝင်းနိုင်	၃
၅၇	ဦးမျိုးငြိမ်း	၃
၅၈	ဦးအေးကို	၃

တော်ခရမ်းကျေးရွာအုပ်စု၊ တော်ခရမ်းကျေးရွာ
အိမ်ထောင်စုဓနအဆင့် သတ်မှတ်ခြင်း

စဉ်	အိမ်ထောင်ဦးစီးအမည်	အဆင့်
၆၁	ဒေါ်တိုးကြည်	၃
၆၂	ဒေါ်ခင်ဝင်း	၃
၆၃	ဦးခင်ဇော်	၃
၆၄	ဦးရွှေလှ	၃
၆၅	ဦးမြင့်ရွှေ	၃
၆၆	ဒေါ်အေးစော	၃
၆၇	ဦးသန်းထိုက်	၃
၆၈	ဦးခင်သိန်း	၃
၆၉	ဦးဌေးလွင်	၃
၇၀	ဦးမြစိုး	၃
၇၁	ဦးခင်မောင်အေး	၃
၇၂	ဦးကိုကိုမောင်	၃
၇၃	ဦးသံချောင်း	၃
၇၄	ဦးတင်ငွေ	၃
၇၅	ဦးလှမိုး	၃
၇၆	ဦးလှမျိုး	၃
၇၇	ဦးမြင့်ထွန်း	၃
၇၈	ဦးဝေလင်း	၃
၇၉	ဒေါ်စန်းဌေး	၃
၈၀	ဦးချစ်အုံး	၃
၈၁	ဦးအညာသား	၃
၈၂	ဦးကြည်လွင်ဦး	၃
၈၃	ဦးမိုးကြီး	၃
၈၄	ဦးမြချစ်	၃
၈၅	ဦးချစ်ကို	၃
၈၆	ဦးလှိုင်ဝင်း	၃
၈၇	ဦးစိုးလွင်	၃
၈၈	ဦးဟိန်းလင်းဇော်	၃

စဉ်	အိမ်ထောင်ဦးစီးအမည်	အဆင့်
၉၁	ဦးမြမိုး	၃
၉၂	ဦးမျိုးနိုင်	၃
၉၃	ဦးမျိုးခိုင်	၃
၉၄	ဦးဆန်းလွင်	၃
၉၅	ဦးတောဇော်	၃
၉၆	ဦးမျိုးနိုင်	၃
၉၇	ဦးဇော်မြင့်ဦး	၃
၉၈	ဒေါ်မြရှင်	၃
၉၉	ဒေါ်ညွန့်	၃
၁၀၀	ဦးကျော်ဝင်းထွန်း	၃
၁၀၁	ဦးမြင့်နိုင်	၃
၁၀၂	ဦးအောင်စိုးထွန်း	၃
၁၀၃	ဦးကျော်ဝင်း	၃
၁၀၄	ဦးသီဟနိုင်	၃
၁၀၅	ဦးသန်းဝင်း	၃
၁၀၆	ဦးမျိုးဇော်	၃
၁၀၇	ဦးမျိုးကို	၃
၁၀၈	ဦးသန်းဝင်း	၃
၁၀၉	ဦးသန်းထိုက်စိုး	၃
၁၁၀	ဦးသက်နိုင်ထွန်း	၃
၁၁၁	ဒေါ်မြင့်ကြည်	၃
၁၁၂	ဦးတင်အောင်ဇော်	၃
၁၁၃	ဦးအောင်ကိုလင်း	၃
၁၁၄	ဦးသက်နိုင်ထူး	၃
၁၁၅	ဦးဉာဏ်ထွန်း	၃
၁၁၆	ဦးအောင်စံဖြိုး	၃
၁၁၇	ဦးဇော်မင်းအောင်	၃
၁၁၈	ဦးအောင်စိုးမြင့်	၃

၈၉	ဦးကြည်သာဇော်	၃	၁၁၉	ဦးမျိုးမြင့်အောင်	၃
၉၀	ဦးအောင်ဇော်ဝင်း	၃	၁၂၀	ဦးတင်ဆန်း	၃

တော်ခရမ်းကျေးရွာအုပ်စု၊ တော်ခရမ်းကျေးရွာ
အိမ်ထောင်စုဓနအဆင့် သတ်မှတ်ခြင်း

စဉ်	အိမ်ထောင်ဦးစီးအမည်	အဆင့်	စဉ်	အိမ်ထောင်ဦးစီးအမည်	အဆင့်
၁၂၁	ဦးမောင်အုန်း	၃			
၁၂၂	ဦးတင်လှိုင်	၃			
၁၂၃	ဒေါ်အေးနွဲ့	၃			
၁၂၄	ဦးလှိုင်စိုး	၃			
၁၂၅	ဦးစိုးမင်းဝင်း	၃			
၁၂၆	ဦးအောင်နိုင်	၃			
၁၂၇	ဦးမိုးဟိန်း	၃			
၁၂၈	ဦးထက်နိုင်	၃			
၁၂၉	ဦးရာဇာဟိန်း	၃			
၁၃၀	ဦးထွန်းထွန်းဝင်း	၃			
၁၃၁	ဦးသိန်းဇော်	၃			
၁၃၂	ဦးဇေယျာအောင်	၃			
၁၃၃	ဦးထွန်းထွန်းဝင်း	၃			
၁၃၄	ဦးဇော်ဝင်းထွန်း	၃			
၁၃၅	ဦးမြတ်စိုးအောင်	၃			
၁၃၆	ဦးလှိုင်ထွန်း	၄			
၁၃၇	ဦးရှိန်	၄			

တော်ခရမ်းကျေးရွာအုပ်စု၊ တော်ခရမ်းကျေးရွာ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အဖြေအနေကောင်း	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရမည့်နည်းလမ်း	လုပ်ငန်းစီမံချက်
ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီး မရရှိခြင်း။	ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း ဆင်းရဲသူများခြင်း၊ မီတာခနှင့်လျှပ်စစ်ကြိုးဖိုးများ အတွက် ကုန်ကျစရိတ်များပြားခြင်း။	မဟာဓါတ်အားလိုင်းနှင့် နီးစပ်မှုရှိခြင်း၊ စည်းလုံးမှုရှိခြင်း။	လျှပ်စစ်မီးကော်မတီဖွဲ့စည်းမှုမရှိခြင်း၊ မြို့နယ်လျှပ်စစ်ဌာနနှင့် မချိတ်ဆက်တတ်ခြင်း။	မြို့နယ်လျှပ်စစ်ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ ပြင်ပအလှူရှင်များနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း။	ကျေးရွာလုံးကျွတ်လျှပ်စစ်မီးရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

အခြေခံအဆောက်အဦ

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အဖြေအနေကောင်း	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရမည့်နည်းလမ်း	လုပ်ငန်းစီမံချက်
ကျေးရွာအဝင်လမ်း မကောင်းခြင်း။	မြေသားလမ်းဖြစ်ခြင်း၊ ရွှံ့ဖွက်များထခြင်း၊ ရေကြီးခြင်းကြောင့် ရေတိုက်စားခံရခြင်း၊ ထော်လာကျီနှင့် သုံးဘီးများသွားလာခြင်း။	အုတ်၊ သဲ၊ ကျောက်အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း။ လူထုလုပ်အားရှိခြင်း၊ လမ်းခင်းရန် ရံပုံငွေထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာလုံးကျွတ် စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိခြင်း။	ငွေကြေးလုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းခြင်း၊ နည်းပညာမတတ်မြောက်ခြင်း၊ ကျေးရွာလမ်းကော်မတီဖွဲ့စည်းထားမှုမရှိခြင်း။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ပြင်ပအကူအညီများထံ အကူညီတောင်းခံခြင်း၊ ကျေးရွာလမ်းကော်မတီဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်မည်။	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ပြီး ကျေးရွာအဝင်လမ်း ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းဆောင်ရွက်မည်။

ကျေးရွာတွင်း စာကြည့်တိုက်ဖြစ်မြောက်ရေး

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အဖြေအနေကောင်း	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရမည့်နည်းလမ်း	လုပ်ငန်းစီမံချက်
ကျေးရွာတွင်းစာကြည့်တိုက် ဖြစ်မြောက်ရေး	ငွေကြေးချို့တဲ့ခြင်း၊ မတည်ငွေမရှိခြင်း၊ ပြင်ပအလှူရှင်များနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများလာရောက်မှုမရှိခြင်း။	အုတ်၊ သဲ၊ ကျောက်အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း၊ အသိပညာဗဟုသုတများ ရရှိတိုးပွားနိုင်ခြင်း၊ စာကြည့်တိုက်ဆောက်လုပ်ရန်မြေနေရာပေးနိုင်ခြင်း။	ကျေးရွာနေပြည်သူများ စိတ်ပါဝင်စားမှု နည်းပါးခြင်း၊ ဌာနဆိုင်ရာများ ပြင်ပအလှူရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်မှုမရှိခြင်း။	ကျေးရွာတွင်း မတည်ငွေရန်ပုံငွေထားရှိခြင်း၊ ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြား NGO အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း။	ကျေးရွာတွင်း စာကြည့်တိုက် ဖြစ်မြောက်ရေး။

စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာ ဗဟုသုတ ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်လာစေရေး

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အဖြေအနေကောင်း	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရမည့်နည်းလမ်း	လုပ်ငန်းစီမံချက်
စပါးနှင့် မတ်ပဲပျိုးရာတွင် အထွက်နှုန်းမကောင်းခြင်း ဖျက်ပိုးများကျရောက်ခြင်း	နည်းပညာ၊ ဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း၊ နှစ်စဉ်ရေကြီးရေလျှံမှုများနှင့် ကြုံတွေ့ရခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှကျေးရွာအရောက် နည်းပညာများ သင်တန်းပေးလေ့မရှိခြင်း။	နည်းပညာများ သင်ကြားပေးပါက စိတ်ပါဝင်စားသည့် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများများပြားခြင်း၊ ဓါတ်မြေဩဇာနှင့် ပိုးသတ်ဆေးရောင်းသည့်ကုမ္ပဏီများကျေးရွာအရောက်လာရောက်ရောင်းချခြင်း။	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်းချိတ်ဆက်မှုအားနည်းခြင်း၊ တောင်သူလယ်သမားများ အသင်းအဖွဲ့စည်းထားမှု မရှိခြင်း၊ ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း။	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနည်းပညာရှင်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်။	စပါးနှင့် မတ်ပဲအထွက်နှုန်းကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်မည်။

တော်ခရမ်းကျေးရွာအုပ်စု၊ တော်ခရမ်းကျေးရွာမှ အဆိုပြုသော စီမံချက်များအတွက် ဦးစားပေး အမှတ်ပေးဇယား

စဉ်	စီမံချက်	အကဲဖြတ် အမှတ် ပေးသူ (၁)	အကဲဖြတ် အမှတ် ပေးသူ (၂)	အကဲဖြတ် အမှတ် ပေးသူ (၃)	အကဲဖြတ် အမှတ် ပေးသူ (၄)	အကဲဖြတ် အမှတ် ပေးသူ (၅)	အကဲဖြတ် အမှတ် ပေးသူ (၆)	အကဲဖြတ် အမှတ် ပေးသူ (၇)	အကဲဖြတ် အမှတ် ပေးသူ (၈)	အကဲဖြတ် အမှတ် ပေးသူ (၉)	အကဲဖြတ် အမှတ် ပေးသူ (၁၀)	စုစုပေါင်း	အဆင့်
၁။	လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး	၁၀	၁၀	၁၀	၁၀	၁၀	၁၀	၁၀	၁၀	၁၀	၁၀	၁၀၀	၁
၂။	အခြေခံအဆောက်အဦ	၆	၁၀	၁၀	၅	၁၀	၁	၁၀	၁၀	၁၀	၁၀	၈၂	၂
၃။	ကျေးရွာတွင်း စာကြည့်တိုက် ဆောက်လုပ်နိုင်ရေး။	၁၀	၅	၁၀	၅	၁၀	၁၀	၁၀	၂	၁၀	၅	၇၇	၃
၄။	စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာ ဗဟုသုတ ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်လာစေရေး။	၁၀	၁၀	၁၀	၁၀	၅	၅	၁၀	၁	၅	၁၀	၇၆	၄
၅။	စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ	၁၀	၂	၅	၆	၁၀	၁၀	၄	၁၀	၁၀	၅	၇၂	၅

တော်ခရမ်းကျေးရွာအုပ်စု၊ တော်ခရမ်းကျေးရွာ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ဝင်များစာရင်း

စဉ်	အမည်	အဘအမည်	မှတ်ပုံတင်အမှတ်	အသက်	တာဝန်	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဦးမြင့်အောင်	ဦးသာနိုး	၁၂/တကန(နိုင်) ၁၅၆၆၄၄	၆၇	နာယက	
၂	ဦးသိန်းလွင်	ဦးအောင်ခ	၁၂/တကန(နိုင်) ၁၁၁၀၁၇	၆၇	ဥက္ကဋ္ဌ	09783638236
၃	ဦးသောင်းအေး	ဦးစိန်ဟိန်း	၁၂/တကန(နိုင်) ၀၁၃၈၀၀	၆၀	စာရင်းကိုင်	09263309515
၄	ဦးလှိုင်ထွန်း	ဦးသောင်း	၁၂/တကန(နိုင်) ၀၁၃၈၆၀	၆၂	စာရင်းစစ်	09784264796
၅	ဦးခိုင်ဌေး	ဦးလှသိန်း	၁၂/တကန(နိုင်) ၀၇၁၉၆၀	၅၅	ဘဏ္ဍာရေးမှူး	09770872660
၆	ဦးသန်းလှိုင်	ဦးခင်မောင်	၁၂/တကန(နိုင်) ၀၅၇၃၂၂၂	၅၇	အဖွဲ့ဝင်	
၇	ဦးလှိုင်ဝင်း	ဦးထွန်းရင်	၁၂/တကန(နိုင်) ၀၁၃၇၂၉	၆၂	အဖွဲ့ဝင်	
၈	ဦးကျော်ကျော်အောင်	ဦးဉာဏ်ဝင်း	၁၂/တကန(နိုင်) ၀၁၀၄၀၂	၆၀	အဖွဲ့ဝင်	
၉	ဦးအောင်မြင့်ထွန်း	ဦးသံချောင်း	၁၂/တကန(နိုင်) ၁၀၁၉၂၇	၅၆	သော့ကိုင်	